

IZBORI ZA EUROPSKI PARLAMENT

strana 4

NOVI SUPERVIZOR ZA BRČKO MICHAEL SCANLAN

strana 5

XI IZBORNA KONVENCIJA MLADEŽI HDZ-a BOSNE I HERCEGOVINE

strana 8

DOBRA STRANA LOŠIH IZBORA

strana 12

GDJE SMO NAKON DEVETNAEST GODINA?!

strana 13

IMPRESSUM

IZDAVAČ

Hrvatska demokratska zajednica BiH
Organizacija za Brčko Distrikt BiH

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

dr. Anto Domić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

GRAFIČKI I TEHNIČKI UREDNIK
marichart

LEKTOR

I.K, J.K, N.M.

FOTOGRAFIJA

fotoart

UREDNIŠTVO

**Dr. Anto Domić, Ankica Gudeljević,
Ivo Filipović, Pero Gudeljević, Ilija Marić,
Ružica Jokić, Delfa Dejanović,
J. K. R. M., Emanuel Zakarić, Ljubica Jurić,
Ankica Franjić, S. D., V. N., Marinko Geljić,
I. K., Jelena Nikić, Darjan Nikić,
Adrijana Pavić, Miroslav Geljić, J. G.,
Marina Lučić, Ljubica Sluganović, Marija Medar,
N.M., M. P. Lucija Ždravac, M. P., Z. B.,
Darko Antić, M. M., Ružica Ilić, I. B.,
Mara Pavlović, Tea Ružić, M. R., I.C,
Daniela Zečević, Irena Trifunović, Nina Letić**

ADRESA

**Bulevar mira 2
76100 Brcko Distrikt BiH
Bosna i Hercegovina**

tel./fax: ++387 (0)49/21 73 76

eMail: info@hdzbrcko.org

www.hdzbrckodistrikt.org

NAKLADA

3000 primjeraka

Besplatan primjerak

SADRŽAJ

UVOD **3**

GDJE SMO NAKON DEVETNAEST GODINA?! **4**

DOBRA STRANA LOŠIH IZBORA **5**

"HERCEG-BOSNO, SRCE PONOSNO!" **7**

XI IZBORNA KONVENCIJA MLADEŽI HDZ-a BOSNE I HERCEGOVINE **8**

ŠESTA IZBORNA SKUPŠTINA MLADEŽI HDZ BiH **9**

LJUBAV PREMA GRADU **10**

OSCE U BRČKOM **11**

NOVI SUPERVIZOR ZA BRČKO MICHAEL SCANLAN **12**

IZBORI ZA EUROPSKI PARLAMENT **13**

DELFA DEJANOVIĆ, ZASTUPNICA U ZASTUPNIČKOM DOMU PARLAMENTARNE

SKUPŠTINE FEDERACIJE BiH **15**

GLAS MLADIH **16**

253 DANA DO KRAJA GODINE, KRENI ODMAH, KRENI SAD **17**

TRAGOM PROŠLOSTI: BLEIBURG **18**

DRUŽENJE S DJECOM NA PEDIJATRIJI I CENTRU ZA MENTALNO ZDRAVLJE

POVODOM SV. NIKOLE **19**

BRILJANTAN USPIJEH HRVATSKIH HEROJA **20**

INTERVJU: ZVONIMIR MARIĆ **21**

IVANO BALIĆ **23**

POKLADE **24**

MLADI PRED EKRANIMA **25**

ŽELJKO KOMŠIĆ NIJE NAŠ PREDsjedNIK **26**

NJEGUJMO LJEPOTU VLASTITOG JEZIKA **27**

PISMO PRIJATELJIMA **29**

SINODA **31**

UDRUGA PRSTEN **33**

IGRA PSTENA **34**

USKRSNI OBIČAJI **35**

DESETA OBLJETNICA POSTOJANJA ZAJEDNICE ŽENA HDZ BiH **37**

LUKA MODRIĆ **39**

Uvod

Čitajući članak o Jean-Baptisteu Poquelinu, poznatijemu kao Molière (1622.-1673.), naiđoh na jednu od njegovih izreka koja glasi: „Zrnca pijeska čine planine, trenutci čine godine, a sitnice cijeli život.“ Prva slika, koja mi se stvorila u glavi tijekom čitanja, bila je naš Glas HDZ-a. Činjenica je da ove novine uistinu bilježe trenutke našega političkog i stranačkog djelovanja i svakim novim Glasom škrinja našega političkog i nacionalnog života postaje punija. Uvjeran sam da će trenutci koje bilježimo u novinama potaknuti nas i mnoge druge da još jače i žešće nastavimo borbu za jednakopravnost i gospodarski napredak kako bismo bili još ponosniji na svoj narod, kraj i domovinu.

Ovom prigodom zahvaljujem svima onima koji su odlučili prve spisateljske retke objaviti upravo u Glasu HDZ-a. Najžešće kritike uglavnom dobivamo od onih koji se ne usude napisati ni riječi. Svatko, tko pokuša zabilježiti svoje misli, shvatit će da je lakše misliti negoli napisati smislen i zanimljiv niz rečenica kojima prenosimo poruku. Nije bezrazložno kazano: „Misli lete, a zapisi ostaju.“ Upravo zato želim potaknuti sve one koji pišu da tako i nastave, a one koji traže „dlaku u jajetu“ da napišu članak prema slobodnom izboru i da, nakon toga, kritiziraju.

Ovaj 28. broj Glasa HDZ-a ugledat će svjetlo dana na Mladi Uskrs, na našem domjenku. To je naše tradicionalno druženje kada organiziramo tucijadu, kušamo naše tradicijske delicije i zajedno slavimo uskrsloga Isusa i novi život. Važno je da smo skupa i samo tako možemo postati „planina“ koju nitko i ništa ne može pomjeriti s njezina ognjišta. U ovom

broju možete naći i neke poučne članke, primjerice o sinodi. Svake nedjelje tijekom svete mise molimo se za sinodu, a siguran sam da neki od nas ne znaju što to uistinu znači, stoga možemo nešto i naučiti. Jedan od zanimljivijih članaka, koji osobno preporučujem, članak je o Prstenu koji nas informira o formiranju Udruge bosanskohercegovačkih Hrvata „Prsten“ radi povezivanja svih Hrvata iz BiH, ma gdje bili. Drugi zanimljiviji dio jest igra prstena, naša prastara igra koju su naši branitelji, okupljeni u udruge proistekle iz Domovinskoga rata, oživjeli organiziranjem turnira tijekom poklada. Igra se po dva-tri dana i time se bar nakratko zaborave svakodnevne teškoće i brige. S povijesne točke gledišta pisali smo u ovom broju o stradanju Hrvata u Bleiburgu. Komemoracija stradalim Hrvatima nakon Drugoga svjetskog rata dovedena je u pitanje. Zašto komemoracija nije smetala austrijskim vlastima dok je postojala Jugoslavija, a sad se u demokratskom društvu osporava, ostaje nepoznanica. Ne zna se hoće li ili neće biti komemoracije, ali to nas ne sprječava da svakoga dana molimo za duše nevino pobijene hrvatske djece, žena, staraca i vojnika. Osim ovih članaka, čitatelji mogu uživati u brojnim drugim člancima poput članka o Hrvatskoj zajednici Herceg-Bosni, izborima za Europski parlament, pokladnom karnevalu i mnogim drugima.

Kada ovaj broj Glasa HDZ-a bude objavljen, imat ćemo novo vodstvo Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, jer je stranački sabor održan 27. travnja 2019. godine. Nakon toga, uslijedit će izbori po temeljnim ograncima i izbor novog vodstva Organizacije HDZ-a BiH za Distrikt. Budite uvjereni da mjesta u našoj stranci ima za sve one koji su spremni raditi i žrtvovati se za dobrobit hrvatskoga čovjeka, dok za one s osjećajima samoljublja, sebičnosti i neiskrenosti nema.

Sretan Uskrs svim Hrvaticama i Hrvatima i neka nam uskrsli Isus donese duševni mir, ljubav i sreću!

Vaš dr. Anto Domić

GDJE SMO NAKON DEVETNAEST GODINA?!

DISTRIKT MEZIMČE - PASTORČE?

U svečanom duhu u Domu kulture u Brčkom, 8. ožujka 2019. godine, obilježen je 19. rođendan Brčko distrikta BiH, posebne multietničke administrativne zajednice, uspostavljene Međunarodnom arbitražnom odlukom 2000. godine. Na samome početku nakon intoniranja himne BiH i milozvučnih nota klasične glazbe, uvodni je govor održao dogradonačelnik Brčko distrikta BiH dr. Anto Domić, koji prenosimo u cijelosti.

„Danas je poseban dan. Obljetnica je Distrikta i Dan žena. Svim ženama želim svu sreću ovoga svijeta, ne samo danas, nego neka njihova sreća traje vječno. Obljetnica je vrijeme kada trebamo na trenutak zastati i osvrnuti se na naše dosadašnje aktivnosti, analizirati ispravnost nekih ranijih odluka i promisliti o budućim koracima kako bismo stigli do cilja. Naš cilj je prosperitetan i napredan Distrikt, Distrikt blagostanja. Preduvjet za uspjeh dogodio se prije devetnaest godina kada je inaugurirana prijelazna Vlada Distrikta. Distrikt je stvoren kao posljedica nemilih događaja i vidjeli smo ga kao feniks koji će iz pepela obnoviti mir, ljubav, razumijevanje, toleranciju i prosperitet. Proglašenjem prijeratne općine Distrikom podarena nam je moć da mi, Bošnjaci, Srbi, Hrvati i drugi, zajedno gradimo zajednicu po mjeri svakoga od nas. Složena smo multietnička i multikonfesionalna zajednica, stoga izgradnja tolerancije i prosperiteta zahtijeva veliku i iskrenu ljubav prema svome domu, svome kraju, svome narodu i svome bližnjemu. Način nastanka, ustrojstva, mjerodavnosti i sama pozicija Distrikta u Bosni i Hercegovini daje nam status posebnosti. Distrikt je poseban i po tome što nam je cjelokupna međunarodna zajednica pomagala i pomaže na ovom putu ka uspjehu. Zaštitnička pozicija i stav međunarodne zajednice kroz instituciju supervizora pretvorila nas je u mezimca. Postali smo pomalo razmaženi, svoje glavi i, ponekad, bahati jer znamo da će, sve ono što mi pokvarimo, netko po-

praviti. Počeli smo se u nekim situacijama ponašati neodgovorno prema sebi i svome domu. Zagovarimo kompromis, a teško do njega dolazimo, kunemo se u domoljublje i slogu, a dijelimo se. Dok rušimo dignitet Vlade, plašimo se budućnosti, ali ne mijenjamo sadašnjost. Alarm, koji su stanovnici Distrikta uključili napuštanjem ovih prostora, ne čujemo i dalje vjerujemo da je pozicija mezimca i naša posebnost dostatna da se ide naprijed.

Ovim govorom ne želim isticati samo loše, jer uradili smo puno dobrog, ali ono što dobro uradimo, zaboravlja se. Problemi koji su pred nama, živi su, a njih moramo rješavati. Trebamo biti svjesni činjenice da, dok jedan problem rješavamo, sljedeći se rađa. To je dio života, to je dio uspjeha jer je naša zadaća rješavati probleme.

Kao što je rekao Albert Einstein: „Život je poput vožnje biciklom, da biste održali ravnotežu, morate se stalno kretati.“ Ova izjava može biti temelj našega svakodnevnog rada jer, da bismo opstali, moramo mijenjati sebe i stalno tražiti kompromise.

Ako želimo našu sredinu činiti i dalje posebnom i prosperitetnom, treba nam sposobnost zaboravljanja, jer se prečesto vraćamo na ono što je vrijedno zaborava. Mijenjanje navika i prilagođavanje boljemu bolan je proces, ali, prije ili kasnije, moramo to napraviti. Bolje je to učiniti danas nego sutra. Svim žiteljima Distrikta neka je sretna 19. obljetnica Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.“

dr. Anto Domić

DOBRA STRANA LOŠIH IZBORA

Tekst pišu: Tea Ružić i J.N.D.

Posljednji opći izbori, održani 2018. godine, imaju i neka pozitivna obilježja. Jedna od dobrih strana, nakon lošega izbora aktualnoga „hrvatskog člana Predsjedništva BiH“, jest ujedinjenje hrvatske misli, snage, ideja, mladosti i zrelosti u zajedničko djelovanje hrvatskih političkih stranaka, unutar Hrvatskoga narodnog sabora Bosne i Hercegovine, jasno opredijeljenih za hrvatsko biće utkano u čvrste

uvijek o tomu može samo sanjati? Što je s mladima i pita li se itko o dobru djece? Imamo li gospodarsku stabilnost, plodno tlo za ostanak i razmišljanje o proširenju obitelji ili neki svjesno potiču mlade na kupnju nepovratne karte i napuštanje vlastitoga doma? Žalosno, zar ne?!

Listopad je prošao, ožujak došao, no gorak okus i dalje je tu. Kako i ne bi kada neki dojučerašnjoj

temelje hrvatske prošlosti, sadašnjosti i budućnosti u našoj Bosni i Hercegovini.

Hrvatski narod suočava se s nepravdama, stoga je prinuđen braniti se od „najezda“ na svoje nacionalno biće u našoj BiH. Ne možemo ispraviti prošlost, ali možemo mijenjati sadašnjost. Već treći put svjedoci smo nemiloga događaja, izbora Željka Komšića na mjesto hrvatskoga člana Predsjedništva BiH. Poražavajuća je spoznaja da mnogi u Hrvatima vide „neprijatelje BiH“, iz samo njima poznatih razloga. No, nećemo o njima u ovom članku.

Važan nam je prijateljski odnos Republike Hrvatske i što nakon ovakvih situacija o Bosni i Hercegovini misli Europska unija. Je li BiH zbilja poželjna i dobrodošla kao potencijalna članica Europske unije? Hoće li uskoro dobiti kandidacijski status ili još

braći Hrvatima sve otvorenije i snažnije negiraju Ustavom zajamčenu jednakopravnost, samobitnost i opstojnost. Izbor Željka Komšića je, ne samo čin gruboga kršenja hrvatskih ustavnih i konstitutivnih prava, nego i rušenje temelja Bosne i Hercegovine.

HNS - STUP HRVATSKOGA NARODA U BiH

Hrvatski narodni sabor u BiH utemeljen je 28. listopada 2000. godine uoči parlamentarnih izbora kao vrhovno tijelo Hrvata. Podsjetimo, tadašnji hrvatski član Predsjedništva BiH Ante Jelavić temeljem zaključaka HNS-a BiH podnosi Ustavnom sudu BiH zahtjev za ocjenu ustavnosti pojedinih odredbi Izbornih pravila i propisa („Barry-evi amandmani“) po

kojima se biraju izaslanici za Dom naroda FBiH i BiH iz reda hrvatskog naroda, koji Ustavni sud BiH odbacuje preglasavanjem zbog navodne nenadležnosti u predmetu. Ti nametnuti amandmani ostavili su dalekosežne posljedice po poziciju Hrvata u BiH.

Nakon odluke o uspostavi Međužupanijskog-međuopćinskog vijeća kao privremenog oblika Hrvatske samouprave u BiH i Platforme o demokratskoj i samodrživoj BiH, Visoki predstavnik za BiH Wolfgang Petritsch uvjetuje Antu Jelavića da prinudno odstupis dužnosti hrvatskog člana Predsjedništva BiH i predsjednika HDZ BiH. U prvoj polovici 2002. godine HDZ BiH i stranke okupljene u okrilju HNS-a BiH ne potpisuju i odbacuju tzv. Sarajevski sporazum o ustavnim promjenama koji je predložio Visoki predstavnik (prihvatio ga je predstavnik Alijanse za promjene Krešimir Zubak), a potom ih Visoki predstavnik nameće svojom odlukom ugrožavajući tako jednakopravnost i omogućavajući diskriminaciju hrvatskog naroda u FBiH i BiH.

Značaj HNS-a u BiH danas je zasigurno veći nego ikada i nadilazi sve pojedinačne stranke s hrvatskim predznakom. Obnovljen je nakon devet godina kao odgovor na majorizaciju najmalobrojnijega konstitutivnog naroda. Nekada i sada cilj njegova djelovanja ostaje isti, a to je politička borba hrvatskih političkih stranaka za europski ustav BiH. Distriktizirano sudjeluje u djelovanju HNS-a, krovna tijela hrvatskog naroda, nedavnim izborom dr. Ante Domića za člana aktualnoga saziva Predsjedništva.

DEKLARACIJA - AKT UJEDINJENJA

Osnovno načelo Deklaracije o položaju Hrvata u Bosni i Hercegovini, jednoglasno usvojenoj na VIII. zasjedanju u Mostaru 26. siječnja 2019. godine, glasi: „**BiH NAŠA DOMOVINA – NEOVISNA, CJELOVITA, STABILNA I PROSPERITETNA. BiH KAO OPTIMALAN OKVIR ZA OSTVARENJE HRVATSKIH NACIONALNIH INTERESA**“.

U Deklaraciji su u sedam točaka definirane smjernice djelovanja hrvatskih političkih predstavnika u Bosni i Hercegovini. Zbog obimnosti sadržaja integralni tekst Deklaracije o položaju Hrvata u BiH možete pronaći na službenom portalu HNS-a BiH na sljedećem linku <http://www.hnsbih.ba/8-deklaracija-hrvatskog-narodnog-sabora/>

Predsjedništvo HNS-a opredijeljeno je da u svim budućim aktivnostima nastupa kao jedno tijelo, odnosno jedinstven politički blok hrvatskoga naroda u BiH. „Jasno kažemo da je neprihvatljivo da za nas bilo tko bira“, riječi su ponovno izabranoga predsjednika HNS-a prof. dr. Dragana Čovića. Hrvatski narod

neće dopustiti da bude uvučen u borbu između unitarizma i separatizma jer, kako je kazao, ni jedno ni drugo nije rješenje za BiH.

BEZ ALTERNATIVE –ZAJEDNO

Prisjetimo se da nas je junačko srce zadržalo na ovim prostorima i u natježim trenucima. Ista hrabrost dovesti će nas do ostanka i, u konačnici, stvaranja uvjeta da se više nikada ne dovede u pitanje opstojnost hrvatskoga naroda ni bilo kakva mogućnost ponovnoga nelegitimnog izbora hrvatskih predstavnika na svim razinama vlasti u BiH. Koliko god mogućnosti i malverzacija Izborni zakon, nažalost, dopušta, biranje predstavnika u ime Hrvata vraća BiH u prošlost i ravno u propast. Bilo kako bilo, sigurno je da se protiv volje hrvatskoga naroda niti može niti smije, stoga poručujemo da Bosna i Hercegovina uz malo truda i razumijevanja sa svih strana može biti zemlja stabilnosti, europske orijentacije i zajedništva. Hrvatski narodni sabor jedna je i jedina čvrsta okosnica i temelj hrvatskoga puka u BiH. Ne smijemo odustati ni posustati, a kamoli pristati na predaju. Vjerujemo u zajedništvo hrvatskoga naroda, njegove legitimne predstavnike koji vode politiku suverene i europske Bosne i Hercegovine!

VIII. zasjedanje 26. siječanj 2019.

Hrvatski dom herceg Stjepan Kosača / Mostar

„HERCEG-BOSNO, SRCE PONOSNO!“

Piše: Tea Ružić

PREDSJEDNIK HNS-A

Čović: Hrvati u BiH su opstali tamo gdje su imali institucije Herceg Bosne

„Ponosno, nego šta“, reče Thompson, a pomisli u sebi svaki žitelj, dok su drugi ipak nešto drugo pomislili. Pomisliše da će je okončanjem ratnih stradanja i pripajanjem, utapanjem, utkanjem u današnji jedan od entiteta, rekli bi neki većega entiteta, Federacije BiH, ugasiti, dovesti u zaborav, kao nešto nebitno, nešto prošlo, svršeno. Varaju se. Slažete se sa mnom? Sigurna sam da da. Kako zaboraviti zajednicu hrvatskih heroja i hrabrih heroína, majki, očeva, sinova, kćeri, sestara i braće koji su srčano i bez predomišljaja branili svaki pedalj ove zemlje, danas poznate kao BiH. Hrvati su činili, čine i činit će prepoznatljiv obol Bosne i Hercegovine. Dokle god kuca srce hrvatskoga čovjeka u BiH i onoga posljednjeg ostalog na ovoj grudi, živjet će i ona ponosna, vječna, prkosna Hrvatska zajednica Herceg-Bosna.

POVIJESNE ČINJENICE

Hrvatska Republika Herceg-Bosna bila je, uz Hrvatsku i Republiku BiH, supotpisnica Washingtonskog sporazuma 18. ožujka 1994. godine, kojim je dogovoreno stvaranje Federacije BiH kao zajednice hrvatskoga i bošnjačkoga naroda s ciljem kasnije federalizacije cijele države.

Bijaše 1991. godina i osnivaše je oni, tadašnji Hrvati političkoga vrha SR BiH, zajednicu većinskih hrvatskih općina, jedinstveno kompaktnoga djelovanja, Herceg-Bosnu ponosnu. Utemeljena padom Vukovara, grada heroja Republike Hrvatske i ona je postala heroj, u ovom slučaju heroj Hrvata BiH. Kao da su znali, a možda i jesu, što će uslijediti tada, ali i sada. Hrvatski narod je pomoću te iste zajednice od srpskoga agresora i bošnjačkoga nasrtanja obranio prostore na kojima Hrvati i danas žive, rade, djeluju, obilježavaju značajne nadnevke gradeći bolje mjesto za sebe i svoju djecu. Pominju je danas mnogi neprijateljskim huškačkim tonom kao nešto zlo, a zaboravljaju da je ta ista Herceg-Bosna bila ključni faktor neovnosti današnjega ustroja BiH i okončanja rata. Dobre stvari se najbrže zaborave, očit primjer. Brane nam i ponosno pominjanje nje, ponosno vječne HZHB. Rekli bi kao iz topa: „Pozivate na rat.“ Tužno. Pišući o njoj, prolazi glavom što je toliko bolno u jednom ustrojukoji je volio i branio svoje, a poštovao tuđe? Nadam se da ću nekada pronaći odgovor na to, a do tad će ostati tri točke i veliki znak pitanja.

XI. IZBORNA KONVENCIJA MLADEŽI HDZ-a BOSNE I HERCEGOVINE

Šimo Filipović

Dana 23. ožujka 2019. u prepunoj dvorani Hrvatskoga doma hercega Stjepana Kosače u Mostaru održana je XI. Izborna konvencija Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine. Ukupno 450 izaslanika iz cijele Bosne i Hercegovine izabralo je novo Predsjedništvo i Središnji odbor Mladeži HDZ-a BiH koje će iduće dvije godine predvoditi ponovno izabrani predsjednik Mario Mikulić.

XI. Izborna konvencija Mladeži HDZ-a BiH nosila je simboličan naziv „Glas budućnosti“ i održana je u ozračju nikad snažnijega jedinstva i zajedništva hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini s porukom da su mladi budućnost ove zemlje, te da je ovo naša domovina u kojoj ćemo kao konstitutivan i državotvoran narod graditi našu europsku budućnost. Konvenciji je nazočilo i visoko izaslanstvo HDZ-a BiH predvođeno dopredsjednikom Zdenkom Čosićem, kao i gosti iz Mladeži EPP-a, Mladeži HDZ-a RH, Mladeži SNSD-a, Mladeži HDZ-a 1990 te ostalih organizacija mladih iz Bosne i Hercegovine i svijeta. U svome iscrpnom izvješću o radu načinjenom od prošle konvencije do danas, predsjednik Mladeži HDZ-a BiH Mario Mikulić istaknuo je da je Mladež HDZ-a BiH u protekle dvije godine radila ustrajno, vrijedno i naporno kako bi izgradila bolju i jaču Mladež HDZ-a BiH. Predsjednik Mikulić zahvalio je predsjedniku HDZ-a BiH dr. Draganu Čoviću na nesebičnoj podršci i razumijevanju, sestrinskoj Mladeži HDZ-a iz Hrvatske, te Karlu Ressleru, dopredsjedniku Europske pučke stranke, koji je znao prepoznati europske težnje Mladeži HDZ-a BiH i biti podrška u svakoj ideji ili projektu. Posebno je zahvalio svima koji su veliki dio

sebe ugradili u rad Mladeži protekle dvije godine. Na kraju je predsjednik Mikulić pozvao sve članove Mladeži HDZ-a BiH na još snažniji rad, ustrajnost i predanost te naglasio: „Nema leđa jačih od naših. Mi smo ti koji moramo svojom energijom i mladosti nositi snagu HDZ-a BiH.“

Za zamjenika predsjednika Mladeži HDZ-a BiH izabran je Jakov Križanović, za dopredsjednike: Adrijana Prskalo, Igor Šimić, Ante Bokanović, Vedran Kožul i Željko Paradžik.

Za članove Predsjedništva Mladeži HDZ-a BiH izabrani su: Anita Mikić, Tea Ružić, Ivana Nadarević, Josip Maglica, Dražan Divković, Ivan Brkan, Ivon Jerković, Zvonimir Pavić, Katarina Herceg i Danijela Nogolica.

Šesta Izborna skupština Mladeži HDZ BiH Organizacije za Brčko distrikt

Tekst piše: Nina Letić

Među Hrvatima Bosne i Hercegovine Mladež HDZ-a BiH Organizacije za Brčko distrikt je svakako jedna od najorganiziranijih političkih organizacija mladih koja se kroz svoje političko djelovanje zalaže za očuvanje identiteta, povijesti, kulture, tradicije i vrijednosti hrvatskog naroda u BiH, odgovornu politiku razvoja Brčko distrikta i politiku mladih.

Pokušavajući se boriti zajedno sa svojim članovima u sklopu svojih stalnih i redovnih aktivnosti Mladež HDZ-a BiH Organizacije za Brčko distrikt redovito započinje mnoge projekte za bolji, kvalitetniji i operativniji rad, prvenstveno kroz rad na terenu, ali i putem aktualnih tehnološko-informacijskih načina rada i djelovanja.

Svi započeti projekti (lokalnog, regionalnog ili nacionalnog karaktera) su projekti s višebrojnim ciljevima odnosno zadacima koji su prilika za rad, učenje i obrazovanje sadašnjih članova, kao i stvaranje prilika za zapošljavanje i egzistenciju.

U svemu tomu cilj je prije svega i život u skladu sa kršćanskom tradicijom i vrijednostima na kojima ona počiva te očuvanje tradicije, povijesti, kulture i jezika hrvatskog naroda.

Vodeći se takvim ciljevima i ove godine nakon aktivne dvije godine rada Mladež HDZ-a Organizacije za Brčko distrikt je birala nove članove odbora Mladeži u Brčkom koja će istim entuzijazmom raditi i naredne dvije godine u novom sazivu.

Dana 9. veljače 2019. godine obilježena je šesta Izborna skupština u prostorijama HKD „Napredak“ na kojoj je izabran novi/stari odbor Mladeži u Brčkom.

Izabrano je devet članova za Odbor Mladeži kao i tri nova člana Nadzornog odbora.

Na prvoj konstituirajućoj sjednici Odbora za predsjednika Mladeži HDZ Brčko distrikt BiH ponovno je izabran dosadašnji predsjednik Šimo Filipović. Za dopredsjednice izabrane su: Ružica Jokić, Nina Letić i Adrijana Zimonjić, dok je za tajnika ponovno izabran Zlatko Filipović.

U novi saziv Odbora Mladeži HDZ-a BiH Organizacije za Brčko distrikt izabrani su:

Šimo Filipović, Ružica Jokić, Tea Ružić, Mara Šimić, Zlatko Filipović, Lucija Ždravac, Adrijana Zimonjić, Nina Letić i David Ikić. Izabrani članovi Nadzornog odbora su: Mirela Ivkić, Ivana Bašić i Katarina Geljić. U svojem obraćanju predsjednik HDZ-a BiH u Brčkom dr. Anto Domić je istaknuo da je zadovoljan radom mladeži u izvještajnom razdoblju napominjući da su seniori u proteklom razdoblju prepoznali rad Mladeži i da je veoma važno da se mladi uključe u HDZ kao temeljnu i istinski jedinu i pravu snagu koja štiti interese Hrvata u Distriktu.

Mladež se zahvaljuje na riječima potpore od strane predsjednika HDZ BiH Organizacije za Brčko distrikt dr. Ante Domića, koja nam daje energiju da budemo još aktivniji, ustrajniji, duboko vjerujući da možemo s ponosom nositi obilježja HDZ-a.

Ljubav prema gradu

ili čin obilježavanja formalne uspostave kondominija ?

Obljetnica je dan obilježavanja sjećanja jučer na radost i danas na lijepe nade sutra!

Ovo izdanje glasila HDZ-a krasit će još jedna više obljetnica uspostave Distrikta. Proslavili smo 19. rođendan Brčko distrikta BiH kao i svake godine osmoga ožujka na Međunarodni dan žena.

Distrikt Brčko proglašen je 2000. godine konačnom arbitražnom odlukom kao specifična administrativna jedinica lokalne samouprave - kondominij dva entiteta pod izravnim suverenitetom BiH. To je prostor koji je pored svog položaja i složene demografske strukture dobio i poseban politički status. U odnosu na dotadašnje stanje i pokušamo li razumjeti pozadinu na osnovu koje je Brčko distrikt formiran u skladu s Dejtonskim mirovnim sporazumom može se utvrditi da je to iskustvo od jedinstvene važnosti za razvoj novog pristupa javnoj upravi s fleksibilnim modelima i novom kulturom javnog upravljanja. Njegovi dužnosnici suočavaju se i danas s neviđenim nizom problema i izazova.

Ono što ovaj grad razlikuje od drugih specifična je ustavna pozicija, ali i strategijsko-komunikacijski, ekonomski te povoljan turističko-geografski položaj koji ga čine još važnijim. Stabilno funkcioniranje i razvoj su imperativ iako postoji još značajnoga prostora za unaprjeđenje.

Jeste li se ikada zapitali zašto Dan Brčko distrikta slavimo 8. ožujka? Postoji li emocija Brčaka prema proslavi ovoga datuma? Odgovor na ovo pitanje potihlo krije svatko za sebe. Jedno je sigurno kroz spektar različitih manifestacija nastoji se prikazati važnost obljetnice Distrikta kao primjera suživota u bogatstvu različitosti. Da je Brčko grad sa afirmiranim kulturnim manifestacijama i sadržajima tijekom cijele godine dokaz su i stoljećima unazad postojanje različitih kultura, tradicije i običaja koji su se baštinili i sačuvali do danas. Zaključujemo: ljubav prema domovini, a samim time i ljubav prema gradu je prirodna ljudska emocija i svaki čovjek voli svoj

kraj. To je najviše zbog uspomena koje ga vežu za taj prostor. Multireligijska priroda Brčko distrikta BiH predstavljena je objektima pravoslavne, islamske i katoličke vjeroispovjesti i to, kako primjerima stare, tako i moderne arhitekture, bogatstvom folkloru i narodne igre.

Ožujak je u cijelosti posvećen brojnim aktivnostima i manifestacijama s ciljem da svi građani na neki način budu uključeni u obilježavanje Dana Distrikta, koji su i zasigurno najbolji poznavatelji kulturnih vrijednosti.

U nizu manifestacija ovogodišnjeg programa obljetnice našle su se sljedeće aktivnosti: Međunarodni šahovski turnir; Čarolija boja, pisane riječi i malih majstora instrumenata; Festival „Dječija mašta može svašta“; Međunarodni odbojkaški turnir; Izložba rukotvorina i predstavljanje starih jela; Regionalno druženje planinara; Izložba slika brčanskih slikara; Koncert Jelene Rozge; Državno prvenstvo u plesovima; Jazz koncert; Kup BiH u odbojci; Memorijalni turnir u borilačkim vještinama; Gradski kviz natjecanje, ali i brojni drugi događaji. Kruna svega bila je svečana akademija uz prisustvo međunarodnih dužnosnika, gostiju iz entitetskih i institucija BiH, predstavnika vjerskih zajednica te predstavnika izvršne, zakonodavne i sudbene vlasti, kao i gospodarskog i kulturnog života. Sve navedeno podržao je i veliki broj ljudi koji su svojim idejama, akcijama i nesebičnim davanjem pomogli ne samo organizaciju manifestacije, nego i cjelokupni niz vrijednih akcija i projekata koji su imali pozitivan odjek. Upravo zbog toga ovakvi događaji povod su da se naši sugrađani okupe u želji i volji da i u narednim godinama pokrenu neke nove perspektive i da jubilej Distrikta proslavimo na dobrobit svih.

Tekst piše: J.N.D

OSCE u Brčkom

Tekst piše: Marina Pančić

Nakon dvije godine obavljanja dužnosti prvog zamjenika visokog predstavnika isupervizora za Distrikt Brčko u Uredu visokog predstavnika u Sarajevu ambasador Bruce G. Berton je 4. rujna 2014. godine imenovan na dužnost šefa Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini. Šef Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini, Bruce G. Berton i zamjenik gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Anto Domić, 30. studenog 2018. godine održali su radni sastanak u Gradskoj vijećnici u Brčkom. Ambasador Berton je tom prilikom pohvalio suradnju s Vladom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Teme razgovora bile su programi aktivne borbe protiv korupcije te prevencija borbe protiv korupcije. Bila je riječ i o implementaciji Regionalnog programa stvarnog zbrinjavanja koji je do sada vrlo uspješno implementiran u Brčkom kao i o ostalim aktualnim temama s područja Brčko distrikta BiH. Od brojnih provedenih aktivnosti ističemo da je Udruženje stručnih radnika socijalne djelatnosti Brčko distrikta BiH u suradnji s Misijom OSCE-a u BiH organiziralo obilježavanje Međunarodnog dana socijalnog rada 19. ožujka 2019. godine. U tu svrhu urađena je ulična akcija promocije Međunarodnog dana socijalnog rada te je održavana godišnja skupština Udruženja. Skupština, koja je održana u hotelu Jelena imala je za

cilj upoznati članstvo s aktivnostima uprotoklih godina dana postojanja i djelovanja udruženja, najaviti izradu specijalnog izvještaja Institucije Ombudsmena o stanju u Centrima za socijalni rad, identificirati potrebe za stručnim usavršavanjem i studijskim posjetima, situacijskom analizom procijeniti stvarnu potrebu građana za javnom kuhinjom kao i druga pitanja od važnosti. Bosni i Hercegovini su potrebni kvalificirani socijalni radnici i sustav socijalne zaštite koji će osigurati društvenu stabilnost tako što će omogućiti najugroženijim članovima društva pristup uslugama koje su potrebne za održavanje adekvatnog životnog standarda. Kako bi naš građani dobili najkvalitetnije usluge, važno je ulagati u ljudske resurse, tj. u one zaposlene u institucijama socijalne zaštite i u nevladinom sektoru koji pružaju socijalnu pomoć, kao i osigurati im bolju i visoku kvalitetnu edukaciju. Misija OSCE-a u BiH ističe da će nastaviti pružati podršku unapređenja kapaciteta stručnih radnika koji pružaju usluge socijalne zaštite kako bi se povećao domet i efektivnost njihovih usluga te njihova sposobnost zaganjavanja potrebnih izmjena politika rada, ali će nastaviti pružati pomoć i podršku u mnogim drugim segmentima društvene problematike.

Novi supervizor za Brčko Michael Scanlan:

„Ako Brčko uradi svoj dio posla međunarodna zajednica će biti njegov partner!“

Tekst piše: J.N.D.

“Čast mi je što sam imenovan za supervizora i to je dužnost koju krajnje ozbiljno shvaćam. Iako je supervizija vremenom evoluirala, naša pozornost i velika očekivanja od Distrikta nisu se smanjila. Radujem se kontinuiranoj suradnji s vlastima u njihovim naporima na provedbi reformi nužnih za napredak”, rekao je prvi zamjenik visokog predstavnika i supervizor za Brčko Michael Scanlan boraveći u nastupnom posjetu distriktu Brčko gdje se sastao s čelnicima Vlade i Skupštine te izrazio punu opredijeljenost za čuvanje stabilnosti i održivosti Brčko distrikta BiH.

Pozdravnim govorom obratio se i na svečanoj akademiji u povodu obilježavanja 19. obljetnice Brčko distrikta ističući da se u pripremama za dolazak sastao sa svim prethodnim supervizorima, sve do Raffija Gregoriana.

„U Washingtonu sam imao priliku sastati se s predsjedavajućim arbitrom za Brčko, veleposlanikom Clintom Williamsonom, koji će nešto kasnije ove godine posjetiti Brčko i koji me je zamolio da Vam prenesem čestitke na ovom posebnom danu. Ova obljetnica istodobno je i prilika da još jednom afirmiramo svoje opredjeljenje za izgradnju bolje budućnosti za Brčko, koja će osigurati povoljno okruženje za podizanje obitelji, za osiguravanje pristojne plaće, za život u dostojanstvu i sigurnosti, nešto što su žene u našim društvima uvijek najglasnije zagovarale”, poručio je supervizor.

Nadalje ističući da je ključ u unapređenju fi-

nancijske stabilnosti, učinkovitosti i odgovornosti vladinih institucija. Zato je usvajanje proračuna za 2019. godinu još u ovom mjesecu imperativ kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje institucija i pružanje javnih usluga. U tom smislu, uvođenje fiskalnih kasa do kraja lipnja podržat će borbu protiv sive ekonomije, ojačati vladavinu prava i donijeti više prihoda za javne usluge te uveliko pobiti argumente onih koji bi htjeli osporiti koeficijent za raspodjelu prihoda od neizravnog poreza koji je dodijeljen Brčkom. Konačno, usvajanje poboljšanog zakona o proračunu još ove jeseni rezultirat će boljom fiskalnom disciplinom, transparentnošću i odgovornošću u trošenju javnih sredstava. Ako Brčko uradi svoj dio posla, a to je poenta ovog govora, međunarodna zajednica će biti njegov partner”, naglasio je prvi zamjenik visokoga predstavnika i supervizor za Brčko. Pozdravio je također i činjenicu da je Skupština Distrikta na skorašnjoj sjednici usvojila Sporazum sa Europskom bankom za obnovu i razvoj o zaduženju namijenjenom osuvremenjivanju brčanske Luke.

„Odobrivši ovu infrastrukturnu investiciju, koju su prije više od dvije godine podržale sve nadležne institucije BiH, vlasti Brčkog dokazale su da mogu biti pouzdan partner. U tom kontekstu, supervizor Scanlan podvukao je koliko je važno finalizirati i druge ključne kratkoročne prioritete, jer Brčko ima sve elemente biti priča o uspjehu, ali samo kroz konkretne poteze taj se potencijal zaista i može ostvariti na dobrobit svih građana.

IZBORI ZA EUROPSKI PARLAMENT

Gotovo tri mjeseca prije nego što je Republika Hrvatska 1. srpnja 2013. godine i formalno postala punopravnom 28. članicom Europske unije u Hrvatskoj su 14. travnja 2013. godine održani prvi europski izbori. Hrvatski su građani prvi put imali priliku birati 12 svojih zastupnika za Europski parlament. Izbori su održani u trenutku kada je na vlasti u Republici Hrvatskoj koalicija SDP, HNS, HSU i IDS, predvođena predsjednikom Vlade Zoranom Milanovićem, koja ima čvrstu većinu u Saboru osvojenu na redovnim izborima 2011. godine. Prve europske izbore u Hrvatskoj obilježila je pobjeda desnog opozicijskog bloka predvođenoga **Hrvatskom demokratskom zajednicom** i iznimno nizak odaziv birača od samo 20,84 %, što je jedan od najnižih odaziva u povijesti održavanja euroizbora.

Na tim je izborima prvi put uveden sustav zatvorenih neblokiranih lista s mogućnošću preferencijskoga glasovanja s kojim se hrvatski birači do tada nisu susreli.

Europski parlament jedino je međunarodno parlamentarno tijelo na svijetu čiji se članovi biraju na izravnim izborima. Parlament je jednodoman, a njegovi se članovi biraju na univerzalnim izborima na obnovljivi mandat pet godina. Na njima mogu sudjelovati svi birači EU-a s pravom glasa. Broj mjesta podijeljen je među zemljama prema broju njihovih stanovnika. Europski parlament u sazivu od 2014. do 2019. godine ima ukupno 751 zastupnika.

Na čelu Europskog parlamenta je predsjednik. Predsjednik mora biti sam član Parlamenta; biraju ga drugi članovi Parlamenta na mandat dvije i pol godine i bira se iz jedne od većih stranačkih skupina

na temelju međustranačke pogodbe. U Europskom parlamentu trenutno djeluje sedam stranačkih skupina.

Europski parlament ima tri bitne funkcije: zakonodavnu funkciju, nadzor nad Europskom komisijom i usvajanje proračuna EU-a na inicijativu Europske komisije zajedno s Vijećem ministara. Europski parlament donosi propise i bez većine glasova u Europskom parlamentu, a propisi ne mogu biti prihvaćeni. Što se tiče nadzora nad Europskom komisijom, Europski parlament može politički utjecati na postupak izbora članova komisije te na kraju može dvotrećinskom većinom izglasati povjerenje ili nepovjerenje cijeloj komisiji. Parlament s Vijećem ministara dijeli ovlast donošenja proračuna EU-a pa se te dvije institucije nazivaju proračunskom vlašću. One raspravljaju o izmjenama i dopunama proračuna, odobravaju proračun ili ga u konačnici odbijaju.

Izbori u EU i stranačko nadmetanje glavni su mehanizmi predstavničke demokracije, a Europska unija je nakon 1979. izabrala model predstavničke demokracije za izbor članova Europskog parlamenta. Prema Lisabonskom ugovoru nijedna zemlja članica u Europskom parlamentu ne može imati manje od šest, a više od 96 zastupnika.

U tom smislu rasplamsala se rasprava o *demokratskom deficitu*, prema kojoj je Europski parlament jednostavno preslab, a Europska unija „pre-daleka“. Građani je ne razumiju, a i ne mogu na izborima izravno glasati o zajedničkim europskim temama, osim putem referenduma o nekim konkretnim pitanjima, kao što je proširenje. Europska komisija iz perspektive građana nije ni vlada ni birokracija i služi se nerazumljivim opskurnim procedurama, a vijeće je jedino tijelo na svijetu u demokratskom svijetu koje odluke donosi „iza zatvorenih vrata“. Donošenje odluka o politikama više je tehnokratsko, nego političko. Rezultat je da Europska unija donosi odluke koje ne podržava većina stanovnika država članica, kao što je neoliberalni regulatorni model zajedničkog tržišta, monetarni okvir u eurozoni, kao i dio poljoprivredne politike.

Jedan od glavnih ciljeva vanjske politike Republike Hrvatske bio je ulazak u punopravno članstvo Europske unije. Prvi europski izbori održani su u Hrvatskoj po novim izbornim pravilima, prema načelu proporcionalnosti, preferencijskim glasovanjem

s kojim su se hrvatski birači prvi put susreli. Cijela Hrvatska bila je jedna izborna jedinica, a birači su imali pravo zaokruživati stranku (koaliciju, nezavisnu listu), ali i svoj preferencijski glas dati jednom od kandidata s liste za koju su se odlučili.

Izborni sustav bio je novitet za Hrvatsku što je vjerojatno utjecalo na izrazito nizak odaziv na prve euroizbore u Hrvatskoj (tek 20,84 %), uz relativno visok postotak nevažećih listića (5,07 %).

Na izborima za Europski parlament u Hrvatskoj 14. travnja 2013. godine najviše glasova osvojila je lista koalicije koju su činili Hrvatska demokratska zajednica, HSP dr. Ante Starčevića i Blok umirovljenici zajedno, s 32,96 % glasova, što im je osiguralo šest mandata (pet iz HDZ-a, jedan iz HSP-a).

Prvi izbori za Europski parlament u Republici Hrvatskoj održani su prije nego što je država službeno postala članicom Europske unije. Ti će prvi izbori po svoj prilici ostati zapamćeni po tri stvari: uvođenju novog izbornog modela po kojem su hrvatski građani prvi put mogli glasati i za kandidata, a ne samo za stranku, odnosno listu, zatim po pobjedi oporbenog desnog koalicijskog bloka te možda najvažnije po izuzetno niskom odazivu birača od tek 20,84 %.

Godine 2019. održavaju se novi izbori za Europski parlament. Kampanja počinje 11. travnja 2019. godine, a trajat će 45 dana do 26. svibnja 2019. godine kada su i sami Europski izbori.

Veoma je važno da i ove izbore pobijedi HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA u Republici Hrvatskoj. Iz programa HDZ-a navodim nekoliko bitnih planova, a to su: intervencijski plan za korištenje fondova EU-a, ulaganja u prometnu povezanost, zdravstvo i zapošljavanje.

Posebnim pristupom i financijskom potporom želi se pridonijeti gospodarskom razvoju Republike Hrvatske i otvaranju radnih mjesta, podići na višu razinu energetske, prometnu i komunalnu infrastrukturu te omogućiti kvalitetniji život u Hrvatskoj. Jedna od najbitnijih poruka za Hrvatski narod u Bosni i Hercegovini prije samih Europskih parlamentarnih izbora ogleda se u izjavi predsjednika Vlade Republike Hrvatske gospodina Andreja Plenkovića, kada je u zadnjoj posjeti Bosni i Hercegovini na kojem su bili prisutni dr. Dragan Čović predsjednik HDZ-a BiH i dr. Anto Domić predsjednik HDZ-a BiH organizacije za Brčko distrikt, Andrej Plenković je rekao: „Želimo da hrvatski narod bude ravnopravan te da Bosna i Hercegovina ide što prije prema Europskoj uniji, to bi najbolje stabiliziralo zemlju i spriječilo nove krize.“ Također je rekao da Hrvatska podupire reforme koje bi u BiH zajamčile ravnopravnost Hrvata s druga dva konstitutivna naroda te ubrzale integraciju zemlje u Europsku uniju.

Rekao je da je Republika Hrvatska prijatelj BiH,

koja želi pomagati, ubrzavati i olakšavati njen europski put. Dodao je da službeni Zagreb podupire ustavne promjene koje bi zajamčile ravnopravnu poziciju naših sunarodnjaka u BiH te prihvaćanje europskih normi iz dijela kopenhaskih kriterija za članstvo u EU-u:

Politika se treba bazirati na temeljnom načelu ravnopravnosti konstitutivnih naroda, koja treba ostati temelj ustavnog ustrojstva BiH i tako će se Republika Hrvatska kao jamac i potpisnik Daytonskog sporazuma ustrajno zauzimati!

Podsjetio je da je Hrvatski sabor prošle godine donio Deklaraciju o položaju hrvatskog naroda u BiH, koja i podržava europski put BiH, ali i upozorava na nepravdu spram Hrvata.

Zadnji izbori naštetili su odnosima među narodima, jer su se Hrvati s punim pravom, osjetili neravnopravno. Objektivno preglasavanje Hrvata nije u duhu Daytonskog sporazuma čiji autori nisu niti pomišljali na ovakav rasplet: da jedan narod drugom narodu bira političke predstavnike. Zato je važno da to pitanje razumiju i naši prijatelji u EU-u pred koje smo stavljali i stavljat ćemo problem neravnopravnosti Hrvata. On smatra kako bi se provedbom presuda Ustavnoga suda BiH i političkim dogovorom mogla iznaći rješenja za pravični izborni zakon na temelju kojega će se svi konstitutivni narodi osjećati i dobro i ravnopravno u svim institucijama BiH.

Tijekom predsjedanja Europskom unijom u Zagrebu održat će se sastanak na vrhu zemalja članica Europske unije i država jugoistočne Europe pa Vlada Republike Hrvatske ima želju da se dogodine u svibnju zajednički napravi plan brže institucionalne dinamike u odnosima BiH i Europske unije.

DELFA DEJANOVIĆ, ZASTUPNICA U ZASTUPNIČKOM DOMU PARLAMENTARNE SKUPŠTINE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Nakon posljednjih Općih izbora koji su održani u Bosni i Hercegovini u listopadu 2018. godine formirana su zakonodavna tijela na državnoj i entitetskim razinama. Svaki od ova tri parlamenta podjednako je važan za normalno funkcioniranje Bosne i Hercegovine, ali ovaj će članak biti posvećen Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Federacije BiH.

Među 98 zastupnika Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine Federacije Bosne i Hercegovine koalicija okupljena oko Hrvatske demokratske zajednice BiH osvojila je 16 mandata, čime je još jednom potvrdila apsolutnu dominaciju kada je u pitanju hrvatsko biračko tijelo.

Ono po čemu su protekli izbori posebno važni za Hrvatsku demokratsku zajednicu BiH Organizaciju za Brčko distrikt jeste to što je prvi put jedan kandidat, tj. kandidatkinja iz Brčko distrikta koja se nalazila na listi HDZ-a BiH, prošla u Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u osobi Delfe Dejanović.

Možda ponekad izgleda kako doći do parlamenta bilo koje razine i nije tako teško, ali vjerujte da nije tako. Da bi uopće netko došao na listu za tu razinu vlasti, potrebne su godine rada i da je taj vaš rad prepoznat od vaših kolega, da ste stekli povjerenje ljudi koji vas biraju i koje nećete iznevjeriti, da nećete dobiti mandat i onda se ponašati kao da je do toga došlo samo vašim zaslugama i kako nemate odgovornost prema onima koji su vas birali. Opći izbori u BiH ne bude veliku zainteresiranost birača u Brčko distriktu kao lokalni izbori pa je bilo potrebno dodatno kroz izbornu kampanju motivirati ljude

kako bi izašli na izbore.

Biti dio Parlamentarne skupštine Federacije BiH za mene predstavlja veliku čast, ali isto tako i odgovornost. Čast što sam izabrana u tako jedan važan dom, a odgovornost za ispunjenje očekivanja ljudi koji su mi pružili potporu.

Iako sam već značajan broj godina u politici i obnašala sam odgovorne poslove na prethodnim pozicijama, ovo za mene predstavlja jednu novinu samim tim što je Federacija po svom ustrojstvu značajno složenija u odnosu na Brčko distrikt BiH. Dodatni izazov za mene predstavlja i to što radim i surađujem s kolegama koji su s prostora cijele Federacije BiH, svatko sa svojim posebnostima i svatko u želji da za prostor iz kojega dolazi osigura najveći prosperitet.

Iako sam relativno kratko dio Parlamenta, mogu reći kako stvari najčešće nisu onakve kakve izgledaju sa strane. Da bi se usuglasili stavovi i izglasala neka točka dnevnoga reda, potrebni su brojni sastanci, uvjeravanja, pa, mogu reći, i politička nadmudrivanja. Zaštita vitalnih nacionalnih interesa za sve nas koji smo okupljeni oko HNS-a predstavlja prioritet svih prioriteta, posebno u vremenu kada se pokušava na sve načine obespraviti Hrvate, spriječiti ih u biranju svojih predstavnika kako bi neki drugi u naše ime određivali što je najbolje za nas. Nije lako nositi se sa svim tim, s činjenicom da se neki drugi, koji nisu dobili povjerenje Hrvata, deklarativno izjašnjavaju da nas predstavljaju i zastupaju. Sve to dodatno otežava ionako zamršenu političku pa i životnu svakodnevicu u našoj zemlji. Iako nam se uvijek čini kako je trava zelenija u susjedovu dvorištu, mogu reći da mi u Brčko distriktu trebamo biti sretni što imamo status koji nam pruža brojne pogodnosti u odnosu na ostatak Bosne i Hercegovine.

Kao što sam već rekla na samom početku, relativno kratko obnašam poziciju zastupnice, ali tijekom mandata dat ću sve od sebe kako bih svojim radom dala doprinos u napretku i kvalitetnijem životu te se nadam da ću, zajedno s kolegama s kojim dijelim parlamentarne klupe, uspjeti u tome. Još jednom koristim priliku zahvaliti svim ljudima koji su na bilo koji način doprinijeli tome da imam priliku obnašati jednu ovako važnu i odgovornu funkciju. Nadam se da ću svojim radom opravdati to povjerenje.

- GLAS MLADIH - OSNOVANO VIJEĆE MLADIH BRČKO DISTRIKTA

Zakonom o mladima Brčko distrikta BiH usvojenim 2017. godine predviđeno je osnivanje Vijeća mladih Brčko distrikta BiH, krovne organizacije mladih na ovom prostoru. U skladu s pomenutim zakonom propisuju se prava i obveze Vijeća mladih u smislu vođenja brige za mlade te borbu za njihovo institucionalno sudjelovanje u procesu donošenja odluka koje su od interesa za život, položaj i djelovanje mladih Distrikta. Vijeće mladih formalno je osnovano krajem 2018. godine i broji 12 omladinskih organizacija trenutno uključenih u rad istog, s tim da se u narednom razdoblju očekuje aktiviranje i brojnih drugih, što će svakako biti jedan od zadataka aktualnoga vodstva.

Na čelu novoformiranog Vijeća mladih distrikta Brčko nalazi se tročlano Predsjedništvo, zastupljeno od strane mladih osoba iz reda sva tri konstitutivna naroda BiH, prema načelima na kojima je Distrikt baziran, osnovan i funkcionira sada već 19. godinu. Aktualno vodstvo koje će Vijeće mladih voditi u ovom mandatu, tj. u razdoblju od dvije godine, čine Tea Ružić, Željko Novaković i Harun Šabanović. Svjesni činjenice odlaska mladih kako s prostora Distrikta tako i iz BiH općenito, nužno je početi poduzimati sve moguće korake kako bi se taj odlazak smanjio jer ga zaustaviti sada gotovo pa sigurno nitko ne može. Ljudi odlaze, ali Vijeće mladih niti ima niti će imati čarobni štapić za rješavanje svih problema koji mlade muče i zbog čega se odlučuju za odlazak, ali zasigurno može biti jedna stepenica koja će mlade približiti donositeljima odluka, institucijama izvršne i zakonodavne vlasti Distrikta, a samim tim i olakšati iznalaženje potencijalno mogućih rješenja. Izazovi Vijeća mladih distrikta Brčko usmjereni su i na uspostavljanje prekogranične, međunarodne suradnje, naročito s državama regije, u cilju rješavanja zajedničkih izazova s kojima se mladi danas susreću na svakom pedlju ove kugle zemaljske, razmjeni ideja, perspektiva za razvoj u onoj mjeri i segmentima koji mogu biti korisni i interesantni za sve strane odnosa, kao i uspostavljanju prijateljskih odnosa baziranih na razumijevanju i otvorenom dijalogu mladih kako unutar BiH tako i na šire.

S mladima, zbog mladih, zbog mene, zbog tebe, zbog nas.

Uključi se u Vijeće mladih. Budi društveno aktivan, svjestan i samosvjestan te zapamti: upravo ti si taj pokretač, to zrno snage, taj motor ovoga brzog

vlaka koji nas odvozi iz zemlje. Iz moje, iz tvoje, iz naše BiH u zemlje gdje ovakvo sunce ne sija, gdje osmijeh ide samo iz kurtoazije, gdje zagrljaj nema toplinu, gdje hladnoća ljudi preuzima i tvoje srce.

Zajedno u glas, za glas mladih.

„Zadovoljstvo je biti dijelom ove priče, spoja mladosti, vizije i kreativne energije. Planovi i ciljevi Vijeća mladih za buduće razdoblje zaista su ogromni, a za sve što budemo htjeli učiniti, morat ćemo dati sto-postotni dio sebe, na što smo apsolutno spremni. Ne čekajući usvajanje proračunskih sredstava kojima će biti potpomognut rad Vijeća, krenuli smo s radnjama oko opremanja naše službene prostorije u Omladinskom centru gdje ćemo biti dostupni za naše mlade, a nakon toga započinjemo i s pripremnim aktivnostima vezanim za izradu Strategije za mlade u suradnji s Odjelom za stručne i administrativne poslove, kao i organizaciju prvih Susreta mladih Brčko distrikta. S ponosom možemo reći da će tom prigodom Brčko biti regionalni centar okupljanja mladih iz BiH, Srbije i Hrvatske, gdje će tijekom tri dana biti organizirane sportske, zabavne i edukativne aktivnosti s centralnim događajem, tj. regionalnom konferencijom koja će iznijedriti zaključke što je to zapravo najveći kamen spoticanja mladih Distrikta“, istaknula je za naše glasilo Tea Ružić, članica Predsjedništva Vijeće mladih Brčko distrikta BiH.

253 DANA DO KRAJA GODINE, KRENI ODMAH, KRENI SAD

Tekst piše: Tea Ružić

253

Srijeda, kišna, sjetna, ožujak 2019., do kraja godine još 253 dana. Misliš da je puno, varaš se. Misliš, imaš vremena, a onda vrijeme proleti dok trepneš. Uzmi stvar u svoje ruke, vremena dovoljno za učiniti 2019. godinu za pamćenje imaš, ali samo ako kreneš odmah, sad. Nema više čekanja, taj si luksuz ne možeš priuštiti. Učini sve što želiš, osjećaš. Reci onima koje voliš da ih voliš, reci im danas, reci im sutra. Zapamti, ljubav zaslužuj svi. Odpsakojegsretnesnaulici, napuštenog, izgadnjelog, bolesnog, njegovane mačke u tvom toplom domu, požrtvovnih roditelja, nesretnih i usamljenih beskućnika pa do srodne duše, partnera s kojim si odlučio/la provesti život. Ne zaboravi nikoga, imaš točno 253 dana. Iskoristi ih, zalužuješ to. Voli, ljubi, uči svaki dan iznova, 253 dana zaredom, čekanja nema. Čekaš ponedjeljak, čekaš sljedeći tjedan, mjesec, Novu godinu... Prestani, ne čekaj idealan trenutak. Zaboravi na to, kreni danas, odmah! Želiš putovati, vidjeti čari i ljepote Eiffelovog tornja, biti dio karnevala u Veneciji, najstarijeg i najpro-

finjenijeg karnevala u Europi, proljeća u Madridu ili pak pojesti onu kaloričnu pizzu u finom restoranu unatoč višku kilograma, prespavati nedjelju, glasno se smijati unatoč nervoznim ukućanima. Učini to, usudi se, krši pravila, osjeti se živim, uništi tog robota u sebi koji te preuzima malo-pomalo.

Opusti se, živi, diši, pjevaj, pleši, svaki dan, svih 253 dana. Nisi rezultat puke slučajnosti, stvoren si s razlogom, pronađi ga i živi svaki dan kao da je posljednji.

Kada odustaneš i pomisliš da dalje ne možeš, kada te optereće teške misli i zahtjevi suvremenog 21. stoljeća, tada neka te vode misli skromne svete Majke Tereze: „Nismo svi stvoreni da radimo velike stvari. Ali zato možemo raditi male stvari s puno ljubavi.“

I, zapamti, ne čekaj čudo, budi čudo.

Tragom prošlosti: Bleiburg

Mario Pejić, prof.

Nezavisna Država Hrvatska (dalje: NDH) koja je osnovana 10. travnja 1941. godine, polako se urušavala 1944. godine sa svojim nacističkim saveznikom Njemačkom. Vodstvu NDH postajalo je jasno što bi se moglo dogoditi pa je u ljeto 1944. godine stvorena zavjerenička grupa na čelu s dvojicom ministara: Antom Vokićem i Mladenom Lorkovićem. Oni su željeli ukloniti s vlasti najradikalnije ustaše i pokušati se povezati sa zapadnim saveznicima i na taj način spasiti NDH od jugoslavenskih komunističkih partizana, odnosno „spasiti državu“. Uz pomoć Njemaca, tvrda jezgra na čelu s Pavelićem uhitila je vodeće zavjerenike i ostala vjerna Trećem Reichu sve do zajedničkog sloma. Kada su partizanske jedinice u svibnju stigle pred Zagreb, vlasti NDH te mnogi civili nisu htjeli dočekati novu vlast bojeći se represalija pa su preko Slovenije krenuli u Austriju kako bi se predali Britancima od kojih su očekivali bolji tretman negoli kod partizana. Vojnicima (domobranima i ustašama) pokret je bio naređen. Naređenje je stiglo od vodstva NDH, odnosno Pavelića. Bili su to dani rasula, jer se već znalo da se Hitler ubio, a sovjetska vojska ušla u Berlin i da je rat izgubljen. Skrupulozna istaživanja ukazuju da

je u izbjegličkoj koloni moglo biti između 100 000 i 150 000 osoba. Kolona je bila duga između 45 i 65 km. Tito je naredio da se presjeku sve veze prema Austriji i da se ne dopusti da se neprijateljske snage izvuku. Prednji dijelovi ustaške vojske predvođeni Maksom Luburićem i Rafaelom Bobanom vode borbu na život i smrt sjeverozapadno od Celja s partizanskom vojskom. Sukobi su kulminirali 13. i 14. svibnja 1945. godine na prilazima Austrijskoj granici (Dravograd i Prevalja). Operacije su prestale 15. svibnja kada su se prednji dijelovi Oružanih snaga NDH probile do Bleiburga u Austriji.

Kada je prvi dio izbjegličke kolone ipak prešao u Austriju vođe su odmah kontaktirale britansku vojsku kako bi pregovarali o predaji. Britanci su se već dogovorili s partizanima da neće primiti predaju prebjega i da se oni moraju predati isključivo partizanskim jedinicama. Britancima je bilo stalo da se smiri nastala napeta situacija, jer su se bojali sporova zbog jugoslavenkih presezanja na Trst, dijelove Julijske krajine i dijelove Koruške. Velika većina vojske NDH položila je oružje u zadanom roku, a njihova sudbina u narednom periodu je bila različita. Neki od važnijih zarobljenika su zatvoreni i suđeno

DRUŽENJE S DJECOM NA PEDIJATRIJI I CENTRU ZA MENTALNO ZDRAVLJE POVODOM SV. NIKOLE

im je te su kazne bile smrtno. Mnogi su završili po logorima. U logorima u Mariboru i Celju vršena su saslušanja i selekcija zarobljenika. Time počinje druga etapa Bleiburga i križnog puta u kojemu je glavno obilježje bilo stradavanje i mučenje. Svi domobranci i ustaški mladići godišta 1927. i 1928. i ustaše s relativno kratkim stažom otpremani su u dugim kolonama u Zagreb i Samobor kao prolazne stanice za daljnu selekciju. Na tom mučeničkom putu mnogi su ubijeni, a nekisi umrli od iscrpljenosti, gladi i žeđi. Postavlja se pitanje što je Tito znao o ubijanju? Izvori navode da nije naredio ubijanja i da se prilično nepovoljno izražavao prema likvidacijama na dugim marševima Križnih puteva, ali javno nije tražio odgovornost počinitelja ubijanja, niti su dovedeni pred lice zakona. Prema Vladimiru Žerjaviću, koji je objavio najpreciznije procjene čini se da je ubijeno oko 70 000 osoba od kojih je oko 20 000 Slovenaca, Srba, Bošnjaka i drugih nacionalnosti, a oko 50 000 Hrvata.

Danas smo svjedoci da je Katolička crkva u Koruškoj, točnije dijaceza Gurk-Klagenfurt uskratila dozvolu za održavanje ovogodišnje mise na Loibaškom polju pored Bleiburga u sklopu komemoracije za ubijene pripadnike vojnih postrojbi NDH. Odluka je obrazložena političkom instrumentalizacijom skupa i nedovoljnim distanciranjem od fašističkog nadzora. Glasnovornik nadležne dijaceze Matthias Kapeller je istaknuo da se radi o privatnom posjedu i da u Austriji svatko na svoj privatni posjed može dovesti svećenika i održati misu. Zabrana mise je izazvala oprečna mišljenja među političkim predstavnicima u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini. Vlada Republike Hrvatske je odavno osudila zločine fašističkih jedinica i jednostavno je pogrešno na temelju pojedinačnih slučajeva, koje svakako treba najoštrije osuditi brojne pripadnike obitelji žrtava kao i predstavnike Vlade i crkvene vlasti okupljene na Loibaškom polju nazivati fašistima. Većina hrvatskih političara je istaknula da uskraćivanje mogućnosti molitve za žrtve te tragedije hrvatskog i naravno ostalih naroda, znači nepoštovanje žrtve i gubitak osjećaja za patnju stradalih.

Pravo na život ili neprikosnovenost ljudskog života je elementarno pravo čovjeka i nalazi se u svim ustavima. Europskom konvencijom je to regulirano ovako: „Nitko ne može biti namjerno lišen života, osim prilikom izvršenja presude suda, kojom je osuđen za zločin za koji je ova kazna predviđena zakonom.“

Već nam je svima poznato da je prosinac jedan od najljepših mjeseci u cijeloj kalendarskoj godini, jer je to mjesec darivanja, zajedništva, obiteljskih druženja, ljubavi, mnogih lijepih uspomena. U blagdansko vrijeme najviše vremena provodimo u društvu članova svoje obitelji, prijatelja i rođaka te zasigurno se svatko od nas našao u situaciji da je bio darivan ili je nešto darovao.

Zajednica žena Kraljica Katarina Kosača Organizacija za Brčko distrikt BiH svake godine pa i ove, za sv. Nikolu, blagdan koji najviše veseli naše najmlađe nastoji običi djecu koja su se tog tjedna zatekla na odjelu Pedijatrije brčanske bolnice te štitičenika Centra za mentalno zdravlje. Stara legenda o tomu radosnom Svetcu govori da je darivao siromašne, pomagao potrebite i širio ljubav među bližnjima te svojim blagoslovom ozdravio dijete čime je i postao zaštitnikom djece diljem svijeta. Djeca blagdan sv. Nikole uglavnom vežu uz međusobno darivanje i obilje poklona. Međutim, naš cilj je upravo izmamiti osmijeh na lice ovih mališana našim skromnim darivanjem, a prije svega druženjem i razgovorom s njima, njihovim roditeljima i osobljem koje se brine o njima. Zbog toga je veoma bitno da od njihovog ranog djetinjstva spoznaju da nije važno koliko će poklona dobiti, već da daruju i primaju radosno od srca i pokazuju da im je stalo do poklona. Mi se trudimo našom skromnom gestom svakog prosinca pokazati koliko nam je stalo do djece. Međutim i sami smo svjedoci da se ljudi danas vole darivati mnogim skupocjenim darovima i za svoje darivanje vole biti medijski popraćeni i zahtijevaju široj javnosti biti poznati kao dobrotvori te da za svoje dobro djelo budu nagrađeni, a naš cilj je posjeta i darivanje od srca kao i druženje s radošću, s iskrenim osmijehom na licu, jer su djeca dar od Boga i oni su upravo ono za što se zalaže naša Zajednica žena Kraljica Katarina Kosača Organizacija za Brčko distrikt BiH. Tako je prošao i ovaj još jedan u nizu prosinačkih dana, koje su članice ZZ KKK provele sretne, zadovoljne, pune lijepih uspomena i emocija na jedan divan dan o čemu svjedoče fotografije načinjene s ozarenih lica naših mališana.

Tekst piše: M. I.

Briljantan uspjeh hrvatskih heroja

I evo gaaa, Super Mario, tko će drugiiii... Mandžukiiii... Golllllll. Kakva je to utakmica, pamtit ćemo ovo cijeli život... Vidaaaaa, naš bečar i dika... Potegni to, kakva srećaaaa... - govorio je komentator Hrvatske radiotelevizije Drago Ćosić u izravnom prijenosu utakmica Vatrene na putu do drugog mjesta. Bili su to prizori za povijest i za ponos. Srcima Hrvata vladao je osjećaj zadovoljstva, ali i svih zaljubljenika nogometa i športa općenito dok su iz cijeloga svijeta vrištale naslovnice: „HRVATSKA, BRAVO VATRENI!“ Učila se napamet „Igraj moja Hrvatska“ i „Srce Vatrene“ kao i početna postava reprezentacije, a športski analitičari i djelatnici diljem svijeta pokušali su dokučiti tajnu hrvatskoga športa. Za tako malu zemlju je fascinantno da je u samom svjetskom vrhu u športovima poput: nogometa, tenisa, košarke, skijanja, rukometa, vaterpola, boksa, veslanja, atletike itd. Međutim, neupitno je da je ovo najveći uspjeh u povijesti, jer niti jedan šport i športski događaj nije plijenio ni približno toliko pozornosti kao Svjetsko nogometno prvenstvo u Rusiji 2018.

Hrvatska nogometna reprezentacija osvojila je srebro na najvećem športskom događaju na svijetu. Vatrene su svjetsku javnost fascinirali svojom borbenošću na svim utakmicama Mundijala. Svi igrači igrali su do krajnjih granica svojih mogućnosti. Za Lovrena, Strinića, Vidu, Rakitića, Modrića, Subašića nema izgubljene lopte. U trenucima kada gube, hrabre jedan drugog i jasno poručuju – nema predaje, do kraja. I po tomu bili su jedinstveni. Vatrene je u Zagrebu dočekalo pola milijuna ljudi. Hrvatska nogometna reprezentacija od zračne luke i cijelim putem do središnjeg zagrebačkog trga putovala je 5,5 sati pozdravljana od mnoštva oduševljenih građana, navijača iz raznih krajeva Hrvatske i inozemstva, koji su željeli pozdraviti hrvatske nogometaše u hrvatskim dresovima, šalovima i kapama, s transparentima, hrvatskim zastavama i grbovima okupljeni na glavnom zagrebačkom trgu. Hrvatski nogometni reprezentativci, predvođeni izbornikom Zlatkom Dalićem i kapetanom reprezentacije Lukom Modrićem zahvalili su na veličanstvenom dočeku. Potpuno ispunjeni Trg „eksplodirao“ je kada su se kroz dim baklji pojavili svjetski nogometni viceprvaci. Glasnim navijanjem, pjevanjem i uz euforičan i gromoglasan pljesak i povike navijači su pozdravili nove heroje nacije, dok su na pozornici navijačkim himnama Zaprešić Boysi atmosferu doveli do usijanja. Prilikom ulaska zrakoplova Croatia Airlinesa u hrvatski zračni prostor dobrodošlicu su Vatreanima prvi poželjeli piloti MIG-ova, a zahvalu na iskazanom zajedništvu uputila im je i Hrvatska kontrola zračne

plovidbe. Svoj doprinos slavlju u središtu Zagreba svojim je preletom dala i akrobatska skupina *Krila Oluje*. Na dočeku nogometnih reprezentativaca bili su i predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović, predsjednik Vlade Andrej Plenković i predsjednik Sabora koji su pratili slavlje na Trgu bana Jelačića.

Kapetan reprezentacije Luka Modrić rekao je da su igrači ostvarili svoj san te se zahvalio navijačima i poveo pjesmu „Zovi samo zovi“. Trener reprezentacije Zlatko Dalić, najavljen je bacanjem u zrak iz ruku igrača, a navijačima je poručio: „Nemam riječi da vam kažem što ste danas uradili. U Rusiji smo igrali za vas, za cijelu Hrvatsku, sve Hrvate u BiH, dijaspori, za naše branitelje“. Nismo prvaci, ali smo viceprvaci, ali vi ste prepoznali da smo dali sve od sebe. Mi smo dali sve od sebe, i vi ste dali sve od sebe. Iznad svih Hrvatska!“, poručio je na kraju Dalić.

Jedno je jasno, Hrvate je do finala vodila mentalna snaga ekipe, bili su izvredno psihički pripremljeni. Svi koji su gledali utakmice Vatrene reći će kako u „oko upada“ veliko zajedništvo cijele ekipe. Hrvatska reprezentacija već 20 godina nakon uspjeha u Francuskoj 1998. godine, čekala je veliko ljeto, i dočekali su ga. Sada imaju priliku da stave pečat za oproštaj sjajne generacije. Također, Dalićeve dečke odlikuje i zrelost, jer ekipa ima dosta iskusnih igrača premda su pokazali i veliki karakter. Gubili su od Danske, Rusije, Engleske i na kraju sve pobijedili. Dva puta na penale, jednom u produžetku. Zaslužuju „palac gore“.

Za kraj treba napomenuti da su se i hrvatski crveno-bijeli kvadratići našli na vrhu. Osim svoje ljepote u izboru čitatelja portala španjolskog lista *Marca*, hrvatski nogometni dres uvjerljivo je najljepši na svijetu u izboru jednog od najpoznatijih športskih listova. Naš je dres dosad dobio 65 tisuća glasova. Doduše, glasovanje je još otvoreno, no jasno je da nitko nema šanse pokraj dresa *Vatrene*.

Sve je ovo svojevrsna potvrda poznate izreke koja glasi: „Uspjeh nije nešto što se događa samo, uspjeh se naučio, uspjeh se trenira, a onda se dijeli s drugima.“

Tekst piše: J. N. D.

BRČKO- GRAD UMJETNIKA

INTERVJU: ZVONIMIR MARIĆ

Počelo je sve davne 1975. godine otvaranjem Umjetničke galerije koja je obilježila povijest brčanskoga slikarstva uz poznate duše likovne umjetnosti. Ekskluzivno za naše glasilo imali smo čast i prigodu razgovarati s jednim od njih, točnije sa Zvonkom Marićem. S promoviranjem likovne umjetnosti započeo je još prije uspostave Brčko distrikta kao nastavnik likovne kulture u Osnovnoj školi u Bijeloj, zatim i kao voditelj resora za šport i kulturu u Odjelu za društvene djelatnosti Ravne-Brčko. Pored redovitih radnih aktivnosti danas u okviru Pododjela za turizam, kulturu i šport Vlade Brčko distrikta BiH istodobno i dalje nastavlja širiti svijest o značaju umjetnosti za društvo upriličivši 15 samostalnih te preko 50 skupnih izložbi kako u Hrvatskoj, Njemačkoj, Slovačkoj tako i Srbiji te BiH. U nastavku otkrijte što nam je rekao o svom životnom putu, Brčkom-gradu umjetnika i projektima u kojima je sudjelovao i sudjeluje.

Autor: Tea Ružić

Tea Ružić: Za sami početak, željela bih Vam zahvaliti na izdvojenom vremenu i prilici koju ste pružili našim čitateljima kako bi saznali značajne podatke vezane za nastanak i razvoj umjetnosti kroz povijest, s naglaskom na umjetnost od značaja za hrvatski puk Distrikta.

Zvonimir Marić: Srdačan pozdrav svim čitateljima i moram priznati da mi je izrazito zadovoljstvo imati prigodu govoriti o umjetnosti, uzbudljivom svijetu svjetla, boja, sjenki, nečemu vječnom i neprolaznom u životu i društvu uopće.

T.R: Godinama, iznova i iznova doprinosite razvoju hrvatske umjetničke note i duha u Brčko distriktu.

Kako je taj put započeo? Kada ste osjetili da je idealan trenutak da svojim darom obogatite i kulturno-umjetničku zbirku voljenoga grada?

Z.M: Započelo je to sve sada već davne 1995. godine kada sam obavljao poslove voditelja resora za šport i kulturu pri Odjelu za društvene djelatnosti, u općini Ravne-Brčko. Zatim sam na proljeće te iste godine obnovom Hrvatskoga kulturnog društva „Napredak“ (HKD-a) imenovan za tajnika podružnice HKD-a „Napredak“, Brčko. Kulturno-umjetnički život Hrvata na ovom prostoru započeo je promocijama knjiga odmah nakon obnavljanja Napretkovih prostorija u Bijeloj. U to vrijeme započeto je i organiziranje brojnih samostalnih i skupnih izložbi slika, čime hrvatski narod kulturno-povijesnoj baštini Distrikta ostavlja snažan trag i pečat.

T.R: Koja osobna postignuća umjetničkoga stvaralaštva zauzimaju posebno mjesto u Vašem životu?

Z.M: Svaka slika koja nastane preslika je mog duha, duše i načina života, te apsolutno svaka ima svoju priču, povijest i razlog nastanka. Ono na što sam svakako izuzetno ponosan jeste kada sam 1997. godine uvršten u skupnu izložbu OSCE-a i to među 16 poznatih bosanskohercegovačkih slikara. Također, posebno mjesto u mom životu zauzima i 2000. godina kada sam u nadležnom Odjelu za šport i kulturu bio jedan od utemeljitelja likovne kolonije „Sava“, Brčko, a nakon tri godine i obnovitelj udruženja „LIKUM“ u Brčkom, a od tada pa do danas aktivist u sklopu istog udruženja. Nedugo zatim, točnije 2004. godine, bio sam i organizator prve međunarodne likovne kolonije „Savski cvijet“ koja se tradicionalno od tada obilježava svake godine. Godine 2008. zvanično je otpočela s radom i kulturno-umjetnička sekcija TALIIJA, koja je za cilj imala razvijanje ama-

terskog dramskog stvaralaštva na prostoru Distrikta te promociju izdavaštva iz segmenta književnih djela, a pozornost počinje privlačiti od trenutka obnavljanja tradicionalnog kulturno-zabavnog projekta „Frančesko“, svima dobro poznatog okupljanja Hrvata u ovom gradu. U okviru Frančeska utemeljeni su i prvi međunarodni likovni susreti čime je obogaćen likovni fundus HKD-a „Napredak“ s obzirom na to da su slike jednim dijelom poklonjene istom. Moram također istaknuti i činjenicu da sam bio i autor te idejni tvorac nekoliko izgrađenih memorijalnih spomenika Hrvatskoga vijeća obrane (HVO-a) u Ulicama, Laništima, Dubravama, D.Rahiću, Uloviću (koji je u fazi nastanka i pripreme za izgradnju) i Boderištu te isto tako predsjedavajući Umjetničkoga vijeća zaduženog za odabir spomenika HVO-a ispred Gradske vijećnice.

T.R: Spomenuli ste udruženje Talija. Što je s tim udruženjem danas? Kako je zapravo nastalo, sporovodi li isto neke aktivnosti i širi li svijest o značaju umjetnosti za Brčko distrikt?

Z.M: TALIIJA je osmišljena 2001.godine u suradnji s čovjekom entuzijastom, nadahnutim pobornikom dramske umjetnosti dr. Zlatkom Jakopovićem. Naziv je zasigurno prijamčiv, a izveden je od grčke riječi „thalio“ što u prijevodu znači „cvjetati“, dok je Talija bila jedna od devet muza, zaštitnica dramskoga pjesništva. Ono što je svakako važnost reći jeste da je nastankom HKD-a „Napredak“ istovremeno nastalo i pjevačko kulturno društvo „Hrvat“, a Talija o kojoj je sada riječ upravo je nasljednik i pravni sljedbenik društva „Hrvat“ te nastavlja cvjetajući i šireći tradiciju spomenutoga društva. Talija usko surađuje s HKD-om „Napredak“, a kroz organizaciju projekta „Frančeskovi dani“, sljedbenika nekadašnjeg Frančeska, manifestaciju koja traje cijeli mjesec listopada, obogaćuje kulturno-zabavni, športski i umjetnički život Hrvata ovog kraja. Ono što je sva-

kako evidentno jeste da TALIIJA vapi za ulaganjem naročito u pogledu osiguranja prostora, vlastitog mjesta predviđenog za okupljanje hrvatskog naroda u Brčkom te realizaciju brojnih aktivnosti. Upravo rješavanju spomenutog problema i osnaživanje udruženja čemosvakako u budućem razdoblju usmeriti svu snagu i pozornost.

T.R: Hvala Vam još jednom na izdvojenom vremenu. Zasigurno će svaki naš čitatelj pronaći zanimljivosti u ovom razgovoru od velikog značaja za spoznaju nastanka hrvatske kulture i hrvatske umjetnosti Distrikta. Želite li za sami kraj intervjua poručiti nešto našim čitateljima?

Z.M: Želim za sami kraj reći da meni, kada je Bog već podario talent i uz moju želju da stvaram i radim dok god mogu u svijetu umjetnosti i kulturi općenito, želim ostaviti trag u jednom vremenu djelovanja na ovim našim prostorima. Moja definicija je da umjetnost nema rok trajanja, a njena vrijednost se mjeri u nekim nadolazećim vremenima u sasvim drugim mjernim jedinicama. Poručio bih svima da nikada ne zaborave tko su, što su i odakle dolaze, da njeguju svoju povijest i kulturnu baštinu jer, njegujući povijest, utječemo na našu sadašnjost, a samim tim i budućnost. Naša djeca zaslužuju znati povijesne činjenice, zaslužuju znati da imaju čime se ponositi i što prenositi na naredne generacije, poput „Galerije Šimun“u Dubravama, s obzirom na to da, tko bi god skrenuo s magistralne ceste desno prema poznatoj tržnici Arizoni, našao bi se nagrađen djelom jednog vrtlara koji uporno vraća korijene onamo odakle ga zla povijest čupa.

IVANO BALIĆ -

legenda hrvatskog i svjetskog rukometa

Tekst piše : Tea Ružić

Na Međunarodni dan šale 1. travnja 1979. godine rođen je nimalo iz šale Ivano Balić, legenda hrvatskog i svjetskog rukometa, snažnog karaktera i iznimne športske inteligencije. Športaš zanimljivog karaktera, britkog jezika, duže kose povezane trakom i poznat po sukobu s najvećim rivalom iz Francuske reprezentacije Nikolom Karabatićem. Zasiurno se svatko sjeća napetih scena, svjetskih i europskih natjecanja u rukometu, koje su upriličila upravo njih dvojica, naročito u infarktnim završnicama uz više nego uspješno dočaravanje svake pojedine situacije od strane izvanrednog komentatora Drage Čosića.

Potpuno je redefinirao hrvatski rukomet te ga učinio športom u kojem zahvaljujući njegovim kreacijama, potezima kao i energiji koja je na poseban način krasila „Kauboje“ uživaju čak i oni koji rukomet toliko ne razumiju. Skok šut, frk ili lob, jedanaest, devet ili sedam metara za njega nije bila neka razlika, jer bilo kako bilo u mrežu ulazi. Ozlijeđene tetive, oz-

ljede koljena, zglobova, zadnje lože ma ni to nije problem za maestra, jer kada se igra za sveti dres daju se i zadnji atomi snage, znoja i krvi.

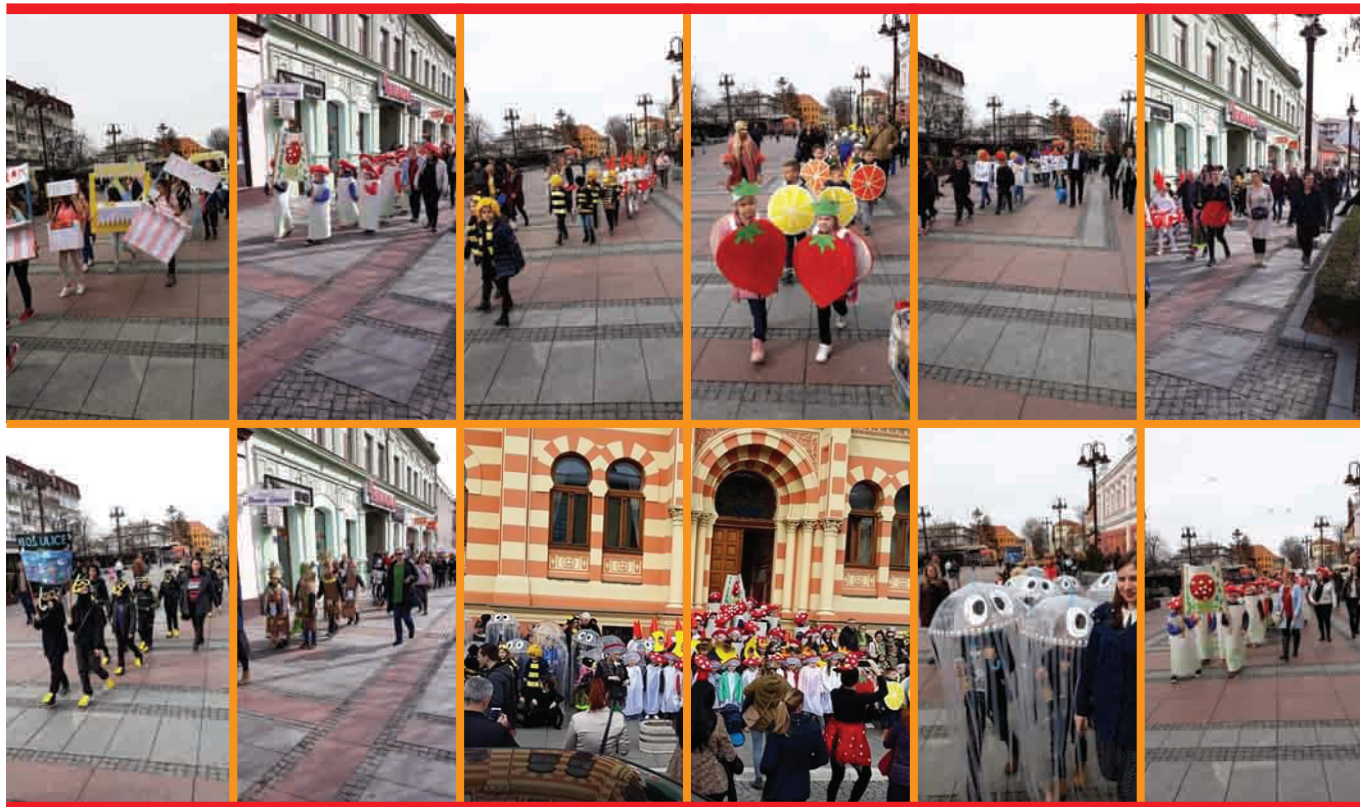
Predaha za njega nema pa je nakon napuštanja reprezentacije zajedno s kolegom s hrvatske klupe Petrom Metličićem 2007. godine u Metkoviću osnovao Akademiju Balić i Metličić s ciljem stvaranja novih mladih igrača i zasigurno budućih nositelja najsvetijeg dresa na svijetu. Pravi primjer je upravo mladi Marin Šipić, nekada igrač RK Balić i Metličić a sada na ponos istih jedan od najboljih kružnih napadača na svijetu te samim tim i budućnost hrvatskog rukometa. Akademija Balić i Metličić je osim Šipića, „Kaubojima“ dala i Josipa Božića Pavletića koji trenutačno igra za PPD Zagreb.

O tomu koliko genije iz Dugopolja kraj Splita i njegove majstorije nedostaju reprezentaciji kockastih tijekom natjecanja suviše je i pričati, a sve što možemo reći je: „Maestro Ivano, hvala ti za sve!“

POKLAD

Marija Medar

To su dani koji se željno iščekuju, dani rado-
sti i ludosti, dani šale i smijeha. To su dani
kada nema granica, pravila i onoga nemogućeg.
Što poželiš, možeš postati pomoću bujne mašte,
čarobnih prstića marljivih rukica. Ponosni i veseli,
naši mališani osnovnih škola iz Bijele, Zovika, Ulica
i grada Brčko i ove su godine nestrpljivo iščekivali
karnevalsku povorku koju, u suradnji s navedenim
školama, organizira Hrvatsko kulturno društvo „Na-
predak“ u Brčkom.

Stigao je taj dan, pokladni utorak, kada njihova
mašta dobiva krila, kreativne ideje poprimaju svoj
oblik i nastaje vrijeme bajki, vrijeme potpune slobode
i imaginarnoga svijeta. S radošću i mnogo smi-
jeha mališani su u pokladnoj povorci s ponosom po-
kazali svoje maske i kostime koje su osmislili i šili na
radionicama sa svojim nastavnicima. Za sav njihov
trud nije manjkala i potpora roditelja. Nakon karne-
valskoga hoda kroz grad povorka se s Trga mladih
uputila u Napretkov dom gdje se nastavio zabavni
program. Školarci su uz pjesmu, karnevalski ples i
splet recitacija pokazali svoja umijeća.

U prepunoj dvorani Napretka morali ste pripazi-
ti na prometne znakove kojih je bilo sa svih strana.
Također, morali ste voditi računa da ne uberete
neku otrovnu gljivu ili da vas slučajno ne ujede ljuta
osa. Medicinska pomoć nije izostajala. Tu je i naša

mala, slatka liječnica, a ako je nekome u tolikom
skupu bilo vruće, mogao se osvježiti ledom Snješka
Bijelića. Sve su to ideje naše djece koje su pretvore-
ne u zanimljive maske i kostime kojih nije manjkalo
na pozornici.

Poklade imaju važnu ulogu u duhovnoj i
društvenoj dimenziji. Uz poklade se često spominju
i nazivi karneval, mesopust, fašnik i maskare i ti se
nazivi razlikuju od mjesta do mjesta. Tradiciju treba
negovati i čuvati, a kako naše bake i deke kažu: „Na
mladima svijet ostaje!“ Učimo našu djecu tradicio-
nalnim pokladnim, ali i drugim hrvatskim tradicio-
nalnim običajima. Za naredni karneval očekuje se
još više djece, zabave i lijepoga druženja.

*Stiglo vrijeme karnevala,
vrijeme plesa,
vrijeme šala,
za sve maske divni dani,
raspjevani,
razigrani.
Maskenbal, maskenbal,
svatko voli maskenbal,
iza maske lice kriti,
netko drugi tada biti.*

MLADI PRED EKRANIMA

Subotnje večeri više nisu vrijeme izlazaka, nego se pretvaraju u gledanje televizije, pametni telefon i računalo. A zbog čega?

Sve me više zabrinjava podatak, koji je već opće poznata činjenica da mladi sve više vremena provode pred ekranima: televizora, mobitela ili nekih drugih. I ja ću, također, provesti dosta vremena pred računalom pišući ovaj tekst, iako je to u ovom slučaju neophodno. Subotnje večeri više nisu vrijeme izlazaka, nego se pretvaraju u gledanje televizije, pametni telefon i računalo. A zbog čega? Da se ne bi slučajno propustila epizoda omiljene serije ili da bi se mogao „prekucati“ nivo u video igrici. A što se može naučiti iz dotičnih igrica i španjolskih sapunica. Što se tiče video-igrice, tu se može naučiti kako na jako brutalan način ubiti čovjeka ili kako brzinom od nekoliko stotina kilometara na sat „furati“ ulicama velikih američkih gradova. Ne vidim neku korist od toga, osim ako ćete jednog dana postati profesionalni ubojica ili vozač Formule 1. A španjolske sapunice? One su priča za sebe. Svi znamo kako to ide: Esmeralda se zaljubi u Sergia, ali kako bi se oni na kraju mogli vjenčati i živjeti sretno do kraja života moraju savladati brojne prepreke, koje obično dolaze u obliku stotinjak epizoda. Ali, to nije jedino što mogu ponuditi TV stanice. Kako sam samo mogla zaboraviti Cecu, Seku, Viky, Sneky itd., koje publiku

oduševljavaju ne samo svojim scenskim nastupom, nego i svojim outfitom, koji izgleda kao da ga i nema. Iako se filmski program u posljednje vrijeme znatno popravio, ipak to još uvijek nije ONO. U današnjim filmovima vlada definitivno previše nasilja, ali nije to ključna stvar. Radi se o tomu da TV postaje emitiraju takve filmove u neodgovarajuće vrijeme, kada sve to nasilje mogu vidjeti i mala djeca, koja onda noćima poslije toga ne će moći spavati. Mislim da bi puno bolje bilo da mladi više gledaju dokumentarce, a ima ih zaista jako dobrih, kao i kvizova. To su emisije iz kojih možemo nešto naučiti, što će nam možda biti od koristi u budućnosti: bližoj ili daljoj. One „glupe“ emisije spadaju ujedno i u najgledanije. Možda nije najveći problem što se gleda, nego koliko se gleda. Ne će Vas zaboljeti glava, ako pogledate neki dobar dokumentarac ili neki zanimljiv kviz. Možete malo i izaći iz kuće. Navratite na nogometnu utakmicu ili probu folklora, ali barem tada pokušajte sat vremena izdržati bez mobitela kako Vas koreografi ne bi stalno opominjali. Ako se ovako nastavi, ako se mladi počnu zaključavati po svojim sobama ne bi li proveli koji sat pred računalom, televizorom i sl. naše društvo će polako, ali sigurno početi propadati. Ako su naše bake, djedovi, roditelji uspjeli preživjeti bez svih ovih inovativnih tehnologija, onda to možete i Vi.

Tekst piše: Ružica Jokić

HRVATI U BOSNI I HERCEGOVINI JASNO I GLASNO: ŽELJKO KOMŠIĆ NIJE NAŠ PREDsjedNIK

Povijest se ponovila! Šok i nevjerica na licima mnogih Hrvata koji će izbornu noć, 7. listopada 2018. godine, pamtiti godinama. Ni mudrosti niti zrelosti u odnosu na prethodne izborne cikluse. Klica sumnje, ogorčenost i nepovjerenje trajno su posijani.

Fotografije s natpisom „Not my president“ kružile su mjesecima društvenim mrežama nakon izbora. Hrvatska je javnost zbunjena, a poruka Hrvatima više nego jasna: mjesta za jedan od tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini nema! Štoga je politička volja hrvatskoga naroda, biti će onako kako mi, mnogobrojniji narod, odlučimo.

Podobnost je bliska politici, a nju su Hrvati osjetili na svojoj koži u nedjelju oko ponoći. O apsurdnosti cijele situacije čulo se nadaleko. Zanimljiva je činjenica da je, u ovom slučaju, tzv. hrvatski član Predsjedništva Bosne i Hercegovine kandidat Demokratske fronte BiH Željko Komšić koji je dobio veću potporu čak i od novoizabranoga bošnjačkog člana Predsjedništva BiH, kandidata Stranke demokratske akcije Šefika Džaferovića.

Uzmemo li u obzir omjer broja Hrvata u odnosu na Bošnjake u BiH, matematika i poruka provedenih izbora više je nego jasna. Ovim izborima, koje bismo mogli nazvati izbornim cirkusom, obistinile su se tvrdnje o kojima je hrvatski narod godinama upozoravao susjedne zemlje i međunarodnu zajednicu. Više od 80% hrvatskoga biračkog tijela u Bosni i Hercegovini na posljednjim je izborima ignorirano jer međunarodna zajednica sve promatra s povezom preko očiju. Oni koji su podržali novoizabranoga „hrvatskog člana Predsjedništva BiH“ sarkastično i izravno poručuju da su to uradili „iz inata“.

Politički revanšizam Željka Komšića, marginalizi-

ranog i bez potpore „svog naroda“, pokazao se na djelu krajem 2018. godine kada je, učinivši čistku, smijenio čak 12 hrvatskih diplomata, čime je direktno utjecao na novi sukob s Hrvatima, vlastitim narodom kojega, tobože, predstavlja. Distrikt Brčko nije ostao pošteđen u ovoj priči pa je tako opozivom hrvatskih diplomata imenovanih od strane njegovoga prethodnika dr. Dragana Čovića nanio i direktnu štetu Hrvatima brčanskoga kraja, s obzirom na to da se među tih 12 diplomata koji su časno i pošteno obavljali svoju diplomatsku funkciju našla i Ankica Gudeljević, imenovana veleposlanica BiH u SR Njemačkoj. Tom bezobzirnom osvetom i inatom Distriktu je iz ruku „ukradena“ diplomatska funkcija koju su Hrvati iz Distrikta prvi put imali, no svejedno povijest je ispisana.

Pitamo se kakav je smisao Ustava BiH i Aneksa IV. Općega okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini te čemu priča o konstitutivnosti i nacionalnoj uravnoteženosti kada je očito da nije osigurano da oni brojniji neće izabrati predstavnike malobrojnijima.

Prošlo je oko pola godine od okončanja izbora i objave rezultata. Prema javnom mnijenju većine hrvatskoga naroda u BiH i dalje je osjetno ogromno nezadovoljstvo i sve snažnija poruka svijetu da Željko Komšić neće biti prihvaćen kao predstavnik hrvatskoga naroda.

Jedno je, nažalost, sigurno - drugi nam biraju političke predstavnike.

Tekst piše: Tea Ružić

NJEGUJMO LJEPOTU VLASTITOG JEZIKA – HRVATSKI MATERINSKI

UNESCO, Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu, proglasila je 21. veljače Međunarodnim danom materinskoga jezika. Važnost multilingualizma, jezične raznolikosti vidljiva je svakodnevno. Tome u prilog govori i poznata latinska izreka: „QUOT LINGUAS CALLES, TOT HOMINES VALES“, što bi u prijevodu značilo: „KOLIKO JEZIKA GOVORIŠ, TOLIKO VRIJEDIŠ.“ Sam naziv *materinski jezik* govori da je to prvonaučeni jezik, to jeste onaj koji naučimo u sklopu vlastite obitelji. Kao takav, on je dio kulturnoga identiteta naroda, točka prepoznavanja među ljudima različitih podneblja, kultura i nacionalnosti. Međutim, pravo pitanje je kako na jezičnu raznolikost gledaju multikulturalna društva. Uzmimo primjer postkonfliktne države kakva je Bosna i Hercegovina. Tri naroda, tri jezika, tri kulturna blaga. Gledaju li žitelji BiH na jezičnu i kulturnu raznolikost kao na vlastitu prednost ili pak nedostatak, kao na prosperitet ili ipak kamen spoticanja?! Po svemu sudeći, današnja situacija u BiH sve više podsjeća da svaki čimbenik koji čini razliku između većinskih i manjinskih naroda predstavlja upravo posljednje spomenuto, kamen spoticanja. Žalosno, zar ne?! Dakle, tanak je prag tolerancije i razumijevanja među ljudima, onima koji dijele svaki pedelj ove napaćene zemlje.

Tisuću, kruh, općenito, uobičajene riječi, zar ne?! Mnogima se ipak ne čini tako, mnogi na te iste riječi reaguju kao na uvredu, na rušenje svega onog što je BiH, na separiranje. Svjedoci smo i brojnih izjava poput sljedeće: „Idite u Hrvatsku pa govorite tako.“ Činjenica je da su Hrvati Bosne i Hercegovine pripadnici hrvatskoga naroda koji žive u BiH od 7.

stoljeća. Samim tim, kao i svi drugi pripadnici naroda, a shodno demokraciji, imaju pravo na slobodu izražavanja. Žalosno, ponovit ću, jer pročitamo li definiciju materinskoga jezika i onoga što i koliko on predstavlja, možemo reći da je BiH zemlja naroda uskih shvaćanja, neprihvatanja drugoga i drukčijega i zemlja za koju empatija ne znači apsolutno ništa. Dok žurno i bez pogovora pohađamo tečajeve stranih jezika, naši službeni jezici BiH nam, pak, predstavljaju najveći trn u oku. Moderne i suvremene, zemlje pozitivne sadašnjosti, ali i budućnosti na raznolikost gledaju kao na stepenicu razvoja, napretka i prosperiteta, a BiH jedino preostaje zabluda. Zabluda da ćemo ostaviti rane prošlosti iza sebe i konačno početi živjeti mirno i sigurno jedni uz druge gradeći od naše raznolikosti mostove, a ne zidove.

Bez straha i s ponosom na svom hrvatskom materinskom jeziku.

Piše: Tea Ružić

MJESEC HRVATSKOGA JEZIKA

21. veljače – 17. ožujka

*O jeziku, rode, da ti pojem,
O jeziku milom tvom i mojem!*

Hrvatska jezična baština naslijeđe je koje se nje-
guje i prenosi s koljena na koljeno. Materinski je
jezik temeljnacionalnoga identiteta i kulture, bo-
gatstvo kojim se svaki pojedinac ponosi i koje čuva.
Svekolika jezičnariznicaočituje se u svakodnevnim
govornim oblicima.

Mjesec hrvatskoga jezika, manifestacija koju je
pokrenuo Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje,
započinje Međunarodnim danom materinskoga je-
zika 21. veljače i završava 17. ožujka na dan objave
*Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog književnog
jezika* iz 1967. godine. Cilj ove manifestacije jeste
ukazati na važnost materinskoga nam hrvatskoga
jezika i istaknuti njegov značaj u svakodnevnoj ko-
munikaciji.

А	1	Б	30	В	500
Б	2	З	40	Г	600
В	3	Д	50	Д	700
Г	4	Е	60	Е	800
Д	5	Ж	70	Ж	900
Е	6	З	80	З	1000
Ж	7	И	90	И	
И	8	Ј	100	Ј	(poluglas)
Ј	9	К	200	К	ЈА, (I)JE
(I)	10	Л	300	Л	Ju
И	20	Н	400	Н	J

Tim je povodom 14. ožujka 2019. upriličena i
završna priredba u Desetoj osnovnoj školi Bije-
la. Učenici osnovnih škola distrikta Brčko svoja
su umijeća predstavili prigodnim recitacijama do-
moljubnih pjesama Vladimira Nazora, Sunčane
Škrinjarić, Ivana Tolja, istaknutim literarnim uradci-
ma, sviranjem, ali i živim predočavanjem spisateljica
Ivane Brlić-Mažuranić i Marije Jurić Zagorke te hr-
vatskih velikana: središnje osobe ilirskoga pokreta
Ljudevita Gaja, autora prve hrvatske gramatike Bar-
tola Kašića, književnika, povjesničara i političara Ivana
Kukuljevića Sakcinskoga, oca hrvatske književnosti
Marka Marulića te hrvatskoga baroknog pjesnika
Ivana Gundulića. Na taj su način svojim neiscrpnim
stvaralačkim snagama iskazali poštovanje, zahvalnost
i ljubav prema materinskom jeziku.

Nakon priredbe svi su sudionici imali
mogućnostokušati se upisanju činkvina, biopjesa-
ma, pronalaženju sinonima, pravopisnoj igri te pre-
poznavanju glagoljičnih slova.

N. M.

Moj hrvatski

*zaplakao sam hrvatski
progovorio hrvatski
hrvatski govorim
šapćem hrvatski
šutim hrvatski
sanjam hrvatski
i na javi sanjam hrvatski
volim na hrvatskom
volim hrvatski
pišem hrvatski
kad ne pišem ne pišem hrvatski
sve mi je na hrvatskom
hrvatski mi je sve*

Pajo Kanižaj

Pismo prijateljima

Kada je umrla i posljednja nada da će glasovi hrvatskog puka početi rasti na oranicama i pašnjacima distrikta, bogato neiscrpnim, poticajnim sredstvima brčanskog proračuna, odoše oni..., ne možemo mi tako, nas nitko ništa ne pita, nitko nas ne uvažava.

Često puta pomislim: „Neopisivo je kako ljudi imaju hrabrosti, a nemaju savjesti!“

I odoše oni. Eto, nećemo se više igrati ove priče koja se zove političko udruživanje i odgovornost prema ljudima. Sada ćemo se malo praviti važni pa ćemo ucjenjivati, tražiti malo prekompoziciju vlasti, nećemo podići ruku za sveopće dobro, nego ćemo dostaviti liječničko opravdanje. To me podsjeća na srednjoškolca – tinejdžera koji se ne pripremi za kontrolni rad iz matematike pa pobjegne s nastave i donese liječničko opravdanje. Prijatelji, kad-tad morate odgovarati. Nema prolazne ocjene u školi bez nekih rezultata. Tako vam je i na izborima.

Onda se poslije čudite, jer niste svladali gradivo i niste na vrijeme naučili. Čudite se kada vam kažu da dva može biti veće od dva, a ne povjerujete kada saznate da dva može biti veće i od tri.

Nije bilo jednostavno držati to pero u ruci. Zadržala je ruka. Nije bilo lako držati pero i pisati pismo, a još je bilo teže s „nožem zabijenim u znojem oblivena leđa“. To je vjerojatno pitanje karaktera. Kad liječnici propisuju lijek, svjesni su njegovih nuspojava, ali razmišljaju kolika bi mogla nastati šteta ukoliko pacijent ne primi potrebnu dozu. Onda vagaju: i štetu i korist. Tako su i ta leđa vagala štetu i korist. Kao da pravnik vaga, a ne doktor.

U ovom svijetu izopačenom od pohlepe, od „daj samo meni“, od štetnih ugovora i osobnih interesa. Svijetu u kojem je stolica važnija od odgovornosti, gdje više nikad nema đuture, nego samo na kantar. U svijetu gdje se pravo nije niti na putu srelo s pravdom, a sve se na kraju svodi na pitanje karaktera pa oznojena leđa tomu i služe kako bi pružila nadu. Nadu da se ne će baš svaki nož koji bude bačen zariti u njih, nadu u pravdu i nadu u vagu.

Nekako još uvijek uspijevam vjerovati da Gore postoji pravedan kantar i svi mi možemo pomalo vagati. Na jednu stranu staviti ono što nam je obećano, a na drugu objektivnu mogućnost da to bude i ispunjeno. Zatim, na jednu stranu staviti broj otvorenih vrata, a na drugu sve one trenutke kada su nam se zalupila vrata pred nosom i možemo na treću staviti našu odgovornost. Neka se svakomu istom mjerom vaga.

Politika je čudna igra. Ne možeš sam sebi zabijati golove. Takvi golovi se broje kao negativni bodovi pa ne samo da ćeš ostati na nuli, nego ćeš ući u minus. Ne možeš zabijati autogolove u nebranjenu mrežu i očekivati razumijevanje suigrača. To ti je dupli crveni karton. Kad si loš i prljav igrač, dužnost onih poštenih je da te zaustave, da ne uništiš nečiji iskren trud i zalaganje. Dupli crveni u ovoj igri ne znači samo da nećeš igrati sljedeću utakmicu, nego znači dane i godine na klupi. Dane i godine neigranja i promatranja, dane strpljenja i učenja, dok ne uvidiš kako to rade bolji od tebe, dok ne naučiš što je to timski rad. Sjediti na klupi sve dok ne shvatiš da tvoj pokušaj da nekoga srušiš, ne će te podignuti. Sjediti na klupi dok ne izgradiš karakter, jer bez njega si nula, a iskrene navijače ne možeš slagati. Čak ni u politici prljava igra nije dopuštena. U prvoj postavi ostaju samo oni koji imaju karakter. Ne zanosimo se. Nastojimo ostati objektivni. Objektivni u mogućnostima i objektivni u rezultatima, ali čuvajući svoje mreže. Nastojimo ostati objektivni, a sačuvati ime i glas. Nikada nam ne će biti teško oznojiti leđa za sve one koji su uz nas, ali ne i za one koji misle da su bolji.

Ovaj tekst je trebao biti satiričnog karaktera, ali kad te izdaju oni kojima si dao povjerenje, kad ti zabiju „nož u leđa“, pretvori se u sentimentalni tekst. Netko bi pomislio da u politici nema mjesta emocijama, ali sama činjenica da postoji neposredan utjecaj politike na ljudske sudbine okreće sasvim neke nove stranice. Tako nas spusti na zemlju, podsjeti nas kako smo mali i da smo u konačnici svi samo obični ljudi koji se bore za svoju opstojnost, za pravo da negdje pripadaju, koji se bore za pravo da budu jednaki s jednakima.

Sram neka bude svakoga tko nas u tomu pokušaju zaustavi! Strah neka ga bude!

Do svog posljednjeg člana Hrvatska demokratska zajednica Brčko distrikta će se boriti, borit će se svim moralno dopuštenim sredstvima da se svaki Hrvat osjeća kao svoj na svome, jer to i jesmo. Znojiti ćemo leđa i vagati ćemo koliko god bude trebalo, istovremeno čuvajući svoje mreže od svih zlonamjernih autogolova.

POVRATAK

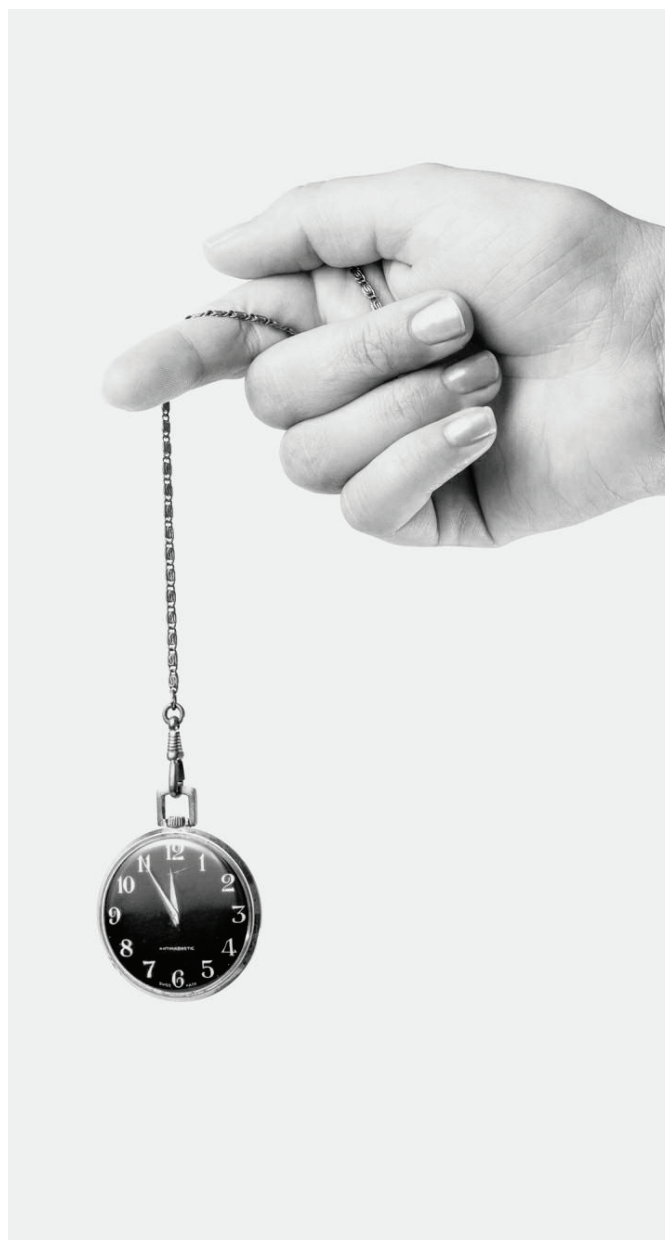
Polako i smireno sve pripreme teku,
još su neke sitnice u punome jeku.
Što to znači, mili moji, jel' vam jasno sad?
Povratak je na vidiku, sad nego kad.

Sijeda brada pokazuje koliko je sati,
šezdesete protutnjale, mila moja mati.
Treće doba zahvatilo, a nisam ni znao.
Brzo je to proletjelo, k'o da sam ga dao.

Sada krećem na nov put,
kući svojoj dragoj,
rodbini i prijateljima
i prirodi blagoj.

Kod kuće ću ostati do kraja života
vjeran sebi, obitelji i psu što se mota.
Za sve dane u tuđini
Bogu ću zahvaliti,
Majci Božjoj za providnost
Misu ću podariti.

+ Mato Jarić

SINODA

Početak ljeta 2012. godine, na svetkovinu Sv. Petra i Pavla, kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski sazvaio je Prvu biskupijsku sinodu Vrhbosanske nadbiskupije.

Pojam

Institucija biskupijske Sinode (pojam Sinoda je grčkog porijekla: synodos – sastanak, sabor; doći zajedno) ima dugu tradiciju koja se ogleda u organiziranju sastanaka crkvenih poglavara s izabranim svećenicima kako bi se razgovaralo o problemima koji su u datim trenucima opterećivali Katoličku crkvu. Moderno poimanje sinode vremenom se izmijenilo te sada Zakonik kanonskog prava utvrđuje da je biskupijska Sinoda „skupština izabranih svećenika i drugih vjernika partikularne Crkve koji pomažu dijecezanskom biskupu na dobrobit sve biskupijske zajednice“

Cilj i članstvo

Biskupijska sinoda trebala bi raspravljati o višemane svemu, tj. o svim aspektima života, rada i vjere jedne mjesne Crkve. Zbog toga bi u ovom procesu trebalo biti uključeno što više osoba, kako običnih vjernika, tako i svećenika, redovnika i redovnica. Vrhbosanska crkva, želi upoznati dublje svoju stvarnost te u osluškivanju razmišljanja vjernika, svećenika, redovnika i redovnica prosuđivati znakove vremena. Promatrajući poratne prilike, našu katoličku tradiciju i velike utjecaje sekularizma traže se rješenja utemeljena na vjeri i nadi u Uskrslog Krista i cjelokupnom nauku Crkve. U sinodalnom razmišljanju traže se rješenja za poteškoće koje proživljava puk, kako bi nadbiskupijska zajednica živjela i svjedočila nadu koja je u nama. Želja je da naše župe iznova otkriju svoje mjesto u Vrhbosanskoj mjesnoj Crkvi i aktivno sudjeluju u zajedničkom poslanju.

Članovi Sinode dijele se na:

1) Članove *de iure*: članovi koji na Sinodi sudjeluju snagom službe koju obnašaju u mjesnoj Crkvi. Prema uputama o održavanju biskupijskih sinoda ovdje pripadaju: pomoćni biskup; generalni, biskupski i sudski vikar; kanonici stolne crkve; članovi svećeničkog vijeća; rektor velikog biskupijskog sjemeništa i dekan.

2) Izabrane članove:

- a) poglavari ustanova posvećenog života s teritorija Vrhbosanske nadbiskupije (jedan provincijal i tri provincijalke);
- b) vjernici laici koje izabire Pastoralno vijeće Vrhbosanske nadbiskupije;
- c) po jedan svećenik iz svakog dekanata;
- d) članovi po slobodnom nadbiskupovom imenovanju;

4) Promatrače

Organizacija sinode

- a) Održavanje Sinode pretpostavlja utemeljenje tijela potrebnih za njezino normalno funkcioniranje, a to su: tajništvo Sinode, pripremno povjerenstvo te različite stručne grupe. Tajništvo Sinode je posebno izvršno tijelo za pripravu Sinode, a njim predsjedava generalni tajnik Sinode. Uloga tajništva je ostvarivati zadaće koje mu povjerava pripremno povjerenstvo Sinode.
- b) Pripremno povjerenstvo je glavno tijelo za pripravu Sinode. Njim predsjedava nadbiskup, a njegova zadaća je koordinirati, planirati i voditi svekoliki rad Sinode.
- c) Broj stručnih grupa nije definiran, nego on uvelike ovisi od broja tematskih cjelina koje proizlaze iz inicijalnog prikupljanja pitanja. Zadaća stručnih grupa je analizirati i razmatrati povje-

rena im pitanja. S jedne strane, one trebaju prosuditi njihovu smislenost i opravdanost s obzirom na stvarno stanje stvari; s druge strane, nastoje ih pozicionirati u odnosu na nauk, pravo, ustrojstvo i običaje katoličke Crkve. Iz naznačene analize i razmatranja, stručne grupe izrađuju zaključke, koji po sebi trebaju sadržavati i prijedloge odgovora na postavljena pitanja.

Molitva za sinodu

Uspostavljena je i molitva za uspjeh Sinode i u skladu s tim treba moliti u svim zajednicima, posebno župskim i redovničkim kao i pojedinačno za uspjeh Sinode. Biskupijska Sinoda po sebi predstavlja masivno i složeno višegodišnje događanje, koje bi trebalo obuhvatiti cijelu jednu mjesnu Crkvu te na koncu ostaviti traga na svim njezinim strukturama i članovima. Dakle, ovdje se ne radi o samo jednoj instituciji i o samo jednoj temi. Tomu naprotiv, Sinoda se tiče sviji i svega. Odatle proizlazi i izrazita nepredvidljivost tijeka Sinode, kao i njezinog konačnog uspjeha ili neuspjeha. Svaka faza izravno ovisi od uspješnosti one prethodne faze, kao što i zalaganje jedne strukture ovisi od rada i zalaganja one druge strukture. Zbog toga za uspjeh Sinode treba žarko i uporno moliti, ali u cilju njezinog uspjeha trebalo bi isto tako posvećeno i marljivo raditi.

Molitva za Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije

Oče nebeski,
ti si nam po svome Sinu u znaku križa
bio prepoznatljiv stijeg u svim kušnjama i nevoljama
kroz našu dugu i burnu povijest.
Danas proživljavamo nova iskušenja i izazove, zato
molimo snagu i svjetlo Duha Svetoga.
Neka Duh Sveti uveća našu ljubav
prema Tebi i prema našoj mjesnoj Crkvi
kako bismo dubokom vjerom,
čvrstom nadom
i nesebičnom ljubavlju
kroz sinodu pristupili obnovi svega u Kristu.
Neka nas u našem hodu u novosti života
prati i zagovora Blažena Djevica Marija, Majka Crkve.
Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

SPLITSKA DIVA JELENA ROZGA ODUŠEVILA BRČAKE

Brčko distrikt tradicionalno svake godine, u sklopu Programa obilježavanja obljetnice distrikta Brčko, na gradskom trgu pod svjetlima reflektora upriliči koncert raznih glazbenih umjetnika kako iz Hrvatske, Srbije tako i iz BiH. Svjedoci smo prethodnih koncerata koji su punili Trg i obližnje kafiće, poput Milligram benda, Zabranjenog pušenja, Tonija Cetinskog, Harija Mata Harija. Ove godine, na pozitivno iznenađenje Brčaka, naročito Hrvata ovog kraja, prvi put na tlu Distrikta 7. ožujka održan je i koncert Jelene Rozge, hrvatske pjevačice iz Splita. Proslavila se kao članica grupe Magazin, a sada je popularna i izuzetno uspješna u svojoj dugogodišnjoj solo karijeri.

Rozga je svojim koncertom i pjesama poput Ginem, Nirvana, Bižuterija, ili pak najnovijom baladom Moje proljeće, koje su odzvanjale prepunim ulicama Distrikta, uljepšala 19. rođendan Brčko distrikta.

Trg mladih u Brčkom 7. ožujka bio je premalo mjesto za primiti „rijeku ljudi“ koja se slivala na koncert splitske dive. „Bravo, mi, idemo, Brčko, sritna sam i volim vas“, bile su riječi lipe Dalmatinke Jele, a njena energija, karizma i otvorenost za publiku zasigurno je nešto po čemu će je Brčaci, ali i svi oni koji su te noći stigli iz udaljenih mjesta, dugo pamtiti. Zasigurno da će ta večer, topla i vedra, kada su Brčaci pjevali u glas, bez razlika i podjela ostati dugo zapamćena. Jer, zapamtite, tko pjeva, zlo ne misli.

Piše: Tea Ružić

Udruga Prsten simbol povezanosti i zajedničke sudbine Hrvata s obje strane granice

U temeljiteljskom skupštinom u Vitezu ponovno je formirana Udruga bosanskohercegovačkih Hrvata Prsten s ciljem promicanja zaštite i povezivanja svih Hrvata koji se zalažu za prosperitet, opstojnost i jedinstvo te žele njegovati vrijednosti koje su nam zajedničke: podrijetlo, povijest, duh, mentalitet, solidarnost, nacionalni identitet te njegovanje tradicije i kraja iz kojeg dolazimo. Udruga je osnovana prije punih 13 godina točnije 9. listopada 2005. godine na Izornoj skupštini u Zagrebu i to pod nazivom Udruga bosanskih Hrvata *Prsten*. Svojim radom u posljednjih nekoliko godina proširila je djelovanje na cjelokupno područje Bosne i Hercegovine, odnosno na sve Hrvate porijeklom iz BiH kada je koncipirana na regionalnom principu predstavnika općina Bosanske Posavine i Srednje Bosne. Stoga 2018. godine Udruga nastala u Zagrebu dobiva svoju sestrinsku Udrugu i u BiH, osnivanjem u Vitezu, pod nazivom Udruga Hrvata Bosne i Hercegovine *Prsten*, a na takav simboličan način dodavanja Hercegovine u sami naziv poslana je poruka kako nikakve granice ne stoje između jednog naroda, hrvatskog naroda. Tim činom proširuje se djelovanje Udruge, a namjera je pružiti dodatnu potporu Hrvatima u borbi za ravnopravnost, ostanak i opstanak od Posavine preko Distrikta i Republike Srpske pa do Srednje Bosne i Hercegovine. Zašto baš Prsten? Zapitamo li se nekada o značenju naziva Udruge, dolazimo do zanimljivih i simbolično značajnih činjenica. *Prsten*, jer je upravo njegova simbolika povezana s njego-

vim okruglim oblikom i predstavlja simbol cjelovitosti, vječnosti, pripadnosti određenoj skupini, savezu te zajedničkoj sudbini, a vjerovalo se kako zatvoreni krug može zarobiti sve uroke i tako štititi od nesreća. Znakovito, zar ne?! No, vratimo se primarnom cilju osnivanja Udruge Hrvata Bosne i Hercegovine, a to je ulaganje u znanje i obrazovanje te povezivanje uspješnih gospodarstvenika kako bi se potaknule investicije u područjima BiH u kojima Hrvati žive. Prsten je tako prerastao okvire regionalne Udruge kako bi postao integrativni faktor svih Hrvata kako u Hrvatskoj tako i u susjednoj BiH. Udruga okuplja brojne gospodarstvenike, intelektualce, liječnike, športaše, humaniste, umjetnike i sve ljude dobre volje, a najvažniji projekt Udruge svakako je Zaklada *Prsten* koja stipendira talentirane učenike i studente hrvatske opredjeljenosti.

Udruga *Prsten* simbol povezanosti i zajedničke sudbine Hrvata s obje strane granice, čvrsta komponenta šire mase hrvatskog naroda mora u budućem vremenu biti čimbenik koji će uspješno privesti kraju „rat za ravnopravnost“ koji traje usudili bi se slobodno reći od kako je BiH ugledala svjetlo dana kao neovisna država tri naroda, konstitutivna naravno, ali samo na papiru! Brčko distrikt s ponosom ističe da je mjestom dopredsjednika Udruge bosanskohercegovačkih Hrvata *Prsten* u BiH koje je pripalo liječniku, političaru i izuzetnom čovjeku Distrikta dr. Anti Domiću, jedan od glavnih, pouzdanih kormilara na ovom čamcu spasa hrvatskoga naroda.

Tekst pišu: J. N. D. i Tea Ružić

Tradicijski običaji naših predaka

IGRA PRSTENA

U dugim, hladnim, zimskim noćima u selima oživi prastara igra prstena koja je nastala kao naslijeđe naših pradjedova. O toj neobičnoj i mnogima omiljenoj igri nema zapisanih podataka kada i gdje je nastala, ali su nekoć naši stari govorili da se prsten igra od kada je svijeta i vijeka. Iz roditeljskih priča znamo da se prstena igralo u zimskim snježnim večerima, kada se više nije imalo što raditi na njivama, a već bi se završile svinjokolje. Zanimljivo je da prsten igraju samo muškarci, a evo i kratkog opisa same igre.

Dok su žene prele vunu, tkale i šlingale, muškarci su vodili teške borbe u prstenu. Igrači se međusobno dogovore gdje i kada će igrati. Zatim, jedan od igrača kod sebe zakaže „prsten“ te spremi domaće šljivovice i meze. U igri sudjeluju najmanje dvije ekipe: od jednog igrača pa na više igrača (najčešće su dvojica, trojica ili četvorica) koji sjednu na pod prethodno prekriven s više deka da ne bi bilo hladno. Ekipe sjede jedna nasuprot druge, a obično oko njih ima mnogo promatrača. Za ovu igru potrebno je deset kapa, a toj svrsi pretežno su koristile već iznosane, stare kape ili dijelovi šešira. Igra počinje navečer i traje u kasne sate čak i cijele noći. Prsten je najčešće napravljen od dna metka lovačke puške, ali može biti i obrađen od metala. Kada igra započne cilj je pronaći prsten. Tko pronađe prsten udari jako po kapi, koja na neki način odskoči od poda. Igra se

u dvjesto bodova i koja ih grupa prva skupi, pobjednik je. Ukratko, onaj koji je krio dobiva šest kapica, a onaj koji traži četiri kapice, jer onaj koji traži prsten nakon što uzme sebi prve dvije kapice, krene bacati četiri kapice za onog što je krio. Kreće se od kapica za koje je sigurno da tu nema prstena. Stoga, i bodovanje ovisi od pogrješke onoga što traži, jer ako prsten bude u prvoj kapi za koju on misli da je prazna, skrivač dobije 12 bodova, u drugoj 10, trećoj 8, četvrtoj 7, petoj 6 i šestoj 4 boda. Prva je konj, druga ciganka, sljedeće četiri za koje se misli da su prazne zovu se boške, zadnje četiri se zovu poranje, s tim što zadnja kapa još ima i naziv ostoja.

U ovoj igri isključivo je bitno umijeće. Igrač koji skriva prsten mora biti potpuno hladan, njegovi pokreti moraju biti ujednačeni, a lice kameno, bez nepotrebnih grimasa. Onaj koji gleda skrivača istovremeno mora pratiti ruku protivnika, njegovo lice, reakcije ostalih igrača, a nekada i promatrača. Jako je bitno uočiti na koji se način protivnik izdaje. Jedna igra traje po nekoliko sati, jer se stalno smjenjuju ekipe u skrivanju, dok se između nešto malo pojede i popije. Postojale su uigrane ekipe koje su išle i po drugim selima i gotovo cijelu zimu igrali prstena, a pozitivan primjer današnjice svakako je Tradicionalni pokladnji turnir u prstenu veterana 108 HVO pješačke brigade.

Uskrsni običaji

Prije Uskrsa vrijeme je Korizme u kojemu se kršćani pripremaju za slavlje Uskrsa: molitvom, postom, slušanjem i čitanjem Božje riječi te dobrim djelima, a cjelokupna priprava uči nas biti tako pripravnici kroz cijelu godinu ne samo tijekom korizme. Uskrsni običaji započinju Čistom srijedom ili Pepelnicom i traju 40 dana. Čista srijeda predstavlja dan ulaska u korizmeno vrijeme. Korizmeno vrijeme je vrijeme žrtvovanja, posta, odricanja i pripreme za najveći katolički blagdan Uskrs. U korizmi svaki petak u crkvama seobavlja pobožnost Križnog puta.

Tijekom četrdesetnice imamo post koji se dijeli na: strogi post što znači postiti o kruhu i vodi te samo jedanput na dan do sita se najesti, a ne mrsiti znači ne jesti meso. Imamo i blagu post kada konzumiramo ribu, sir, jaja i sl. osim mesa. Veliki četvrtak je spomendan Isusove posljednje večere. Veliki petak je spomendan Isusove muke i smrti. Velika subota ili Bijela subota je dan tišine i molitve. Tada se rade kućanski poslovi. Domaćice obično pripremaju hranu za posvetu tj. posvećenje koje se taj dan posvećuje u crkvi. Pripremaju se sir, jaja, šunka, kulen, kruh, sol, mladi luk i sl. Svećenik navedenu hranu posveti vodicom i pomoli se Bogu. Posvećena

hrana se blaguje na dan Uskrsa nakon jutarnje mise. Tradicionalna jela koja se pripremaju za Uskrsni ručak su: juha od domaće kokoši, pečena kokoš s krumpirima, sarma, razna pečenja, prasetina, razne uskrsne pogače, kompoti od sušenog voća i sl.

U uskrsnoj tradiciji je bojanje jaja, tzv. pisanica ili tučkova. Pisanice su simbol života i tradicionalan dar. Nekada su se bojale na prirodne načine, a ta je tradicija i danas živa. Najčešće je bojanje jaja pomoću ljuske crvenog luka ili cvekle kako bi se dobila crvena boja. Crna boja za bojanje jaja dobiva se od čađi, a bojanjem pomoću hrastove kore dobiva se smeđa boja. Zelena boja se dobiva od raznog bilja, kopri-ve ili špinata. Žutu boju možemo dobiti od cvjetova maslačka. Pisanice se mogu izraditi i šaranjem jaja pomoću voska. Često su se jaja umotavala u tkani- nu ili hulahupke unutar koje bi se postavila travka, listić ili djetelina i tako pripremljena jaja su se stavljala u boju da bi jaja dobila zanimljiv ukras npr. oblik djeteline. Pisanice se mogu izraditi i na taj način da u posudu ulijete vodu, zatim u zagrijanu vodu do-date ocat, no da bi boja bila sjajnija treba dodati i prstohvat soli. Nakon što se sve promiješa i odstoji dvije minute dodaje se boja iz vrećice ili ljuska od

luka ili maslačasve u zavisnosti koju boju želite. Nakon što se sve promiješa treba pustiti da kuha dvije minute pa se pažljivo dodaju jaja. Tom prilikom najbolje je koristiti žlicu s rupicama kako bi voda mogla proći kroz rupice. Ostavimo jaja 10 minuta na kuhanju, a nakon toga izvadimo jaja i dok su još vruća premažemo ih komadićem slanine ili uljem kako bi dobila još sjajniju boju. Danas možete pisanice ukrašiti i akrilnim bojama koje koriste djeca u vrtićima za pisanje po staklu.

Djeca se na Uskrs tucaju pisanicama tj. tučkovima i to na način da se izabere protivnik, zatim udaraju šarenim jajetom o šareno jaje i pobjednik je onaj čije jaje ostane čitavo te on nastavlja igru. Pisanica pobjednica je ona koja ostane čitava nakon cijelog kruga tucanja.

Tekst piše: Ružica Jokić

RIJEŠENA MISTERIJA ZECA I JAJA

Vrijeme Korizme i posta je prošlo. U naše obitelji, domove, dušu i srce stigao je katolički blagdan Isusova Uskrsnuća. Prisjećajući se priprema i žurnog pakiranja naše djece za obilazak tržnih centara prisjećamo se i potrage za dekorativnim zečevima raznih veličina, jajima i veselim bojama za bojenje. Dom treba odisati vedrinom Uskrsa, a jesmo li se ikada u tom traženju i kupovini zapitali što bi toj istoj djeci odgovorili ukoliko nam postavimo pitanje: „Mama, tata, a zašto za Uskrs bojamo jaja i zašto je naš dom prepun zečića od najmanjeg od najvećeg?“ Nebi bilo čudno čuti to pitanje, obzirom da smo svjesni da mališani zaista znaju imati škakljiva pitanja na koja često nemamo odgovora. Hoćemo li na ovo pitanje imati odgovor? Ukoliko je vaš odgovor: ne, pročitajte nastavak teksta koji поближе objašnjava simbole Uskrsa.

Zec, izrazito brza i simpatična životinja, nježna i ugodna za odrasle, ali i djecu, simbol je Uskrsa. Tako je postao i neizbježan čimbenik brojnih uskršnjih reklama, proizvoda među kojima je svakako omiljena kvalitetna čokolada u obliku zečića, specifična kao dar od bliže obitelji iz inozemstva, kako bi mnogi rekli „od tetke iz Njemačke“.

No, kakve veze ima ova malena životinja s uskrslim Isusom Kristom, porukom da je Bog jači od smrti i da nam tvrdi da oni koji vjeruju u Krista neće ostati mrtvi, nego će uskrsnuti u vječni život.

Zec je simbol Uskrsa iz razloga, jer je još u pretršćansko doba bio simbol plodnosti pošto se brzo razmnožava i držalo ga se za plodnu životinju koja daje bogatstvo novog života, upravo kako ga i

Isus daje svojim uskrsnućem iz mrtvih.

Jaje je simbol rađanja i izvorište novog života, pilića. Postoji i teorija u kojoj se običaj bojenja jaja za Uskrs vezuje upravo za Isusovu majku Blaženu Djevicu Mariju koja je na Veliki petak do mjesta Isusovog raspeća na križu došla s jajima te je prema jednoj legendi Isusova krv pala na jaja i obojala ih u crveno dok je tumačenje druge legende za nijansu različito i govori da su Marijine suze dok je pokušala spasiti Sina od pribijanja na križ kanule na jaja obojavši ih također u crveno.

Bilo kako bilo, mame i tate sada imaju odgovor na zanimljivo pitanje sina ili kćeri.

Piše: M. R.

Deseta obljetnica postojanja Zajednice žena HDZ BiH Kraljica Katarina Kosača Organizacija za Brčko distrikt BiH

Zajednica žena HDZ BiH Kraljica Katarina Kosača svake godine u mjesecu studenom zadnji vikend, a ako je moguće na sv. Katu, organizira prigodno druženje sa svojim članicama uz glazbu i u dobrom ozračju sagledava rezultate zacrtane planskim aktivnostima. Zadaća Zajednice žena je promicanje ravnopravnosti spolova, kao temeljnog kriterija demokracije, zalaganje za što bolji i kvalitetniji život obitelji, koja je temelj zdravog i sretnog društva u cjelini, političkih prava žena i okupljanje žena svih socijalnih skupina koje se zauzimaju za poboljšanje uloge i položaja žena u društvu te promocija jednakosti i vrijednosti obitelji u svim područjima života, kao što je zamišljeno njenim osnivanjem na samom početku na državnom nivou provođeno je, provodi se i provodit će se i na nivou Brčko distrikta.

Samim tim obilježavanje naše obljetnice je započelo svečanom sjednicom i druženjem članica Zajednice žena HDZ-a u Vitezu 29. rujna 2018. godine na kojoj su nazočile članice ZŽ KKK HDZ-a Organizacije za Brčko distrikt sa svojom predsjednicom i članicama odbora. U prepunoj dvorani članicama se pored predsjednice ZŽ KKK HDZ-a Marine Pendeš te drugih gošći koje obnašaju funkcije u Europskom parlamentu obratio i predsjednik HDZ-a i HNS-a Dragan Čović istaknuvši kako je naša Zajednica žena

snaga HDZ-a BiH, organizacija koju nitko nema i svi drugi mogu učiti od nas kako sve ove vrijednosti koje smo stavile u svoj program rada crpimo kroz institucije HDZ-a i HNS-a i da će se osobno založiti da nas u strukturama odlučivanja bude još i više, premda je to danas pola-pola, kako u Predsjedništvu stranke tako i na svim drugim razinama.

ZŽ KKK HDZ-a Organizacije za Brčko distrikt BiH u prepunoj Napretkovoju dvorani 25. studenog 2018. svečano je obilježena 10. obljetnica od osnivanja ZŽ KKK HDZ-a Organizacije za Brčko distrikt BiH. Uz prigodan govor o značaju osnivanja i djelovanja Zajednice žena kroz proteklih deset godina prisutnim članicama se u uvodnom govoru obratila aktualna predsjednica Zajednice žena, Mira Ivaković, prisjećajući se kako je osnovana Zajednica žena te se osvrnula na prvu Izbornu skupštinu održanu u Domu kulture u Brčkom 30. studenog 2008. godine i na svoje djelovanje kroz tri mandata. Prisjećajući se te godine predsjednica je podsjetila sve prisutne kako je tog dana u maloj dvorani Doma kulture održana prva Izborna skupština Zajednice žena uz punu potporu predsjednika stranke dr. Ante Domića, koji je tada i kroz svih ovih deset godina imao puno povjerenje u nas pružajući svesrdnu potporu u svim aktivnostima i dao punu potporu utemeljenju Za-

jednice žena na ovim prostorima. Izabrano prvo rukovodstvo nastavljeno je uz djelovanje kroz tri mandata ZŽ KKK Organizacija za Brčko distrikt BiH predvođeno predsjednicama: Ankicom Gudeljević, Marom Pavlović i aktualnom predsjednicom Mirom Ivaković uspješno je djelovala i provodila zacrtane ciljeve. Mnoge članice su od tada prepoznale značaj i ulogu Zajednice žena pa su se pridružile i uspješno djeluju, stoga su kroz naš rad i same postale prepoznatljive.

Lokalna zajednica Distrikta je itekako svjesna ogromnog značaja žena i njihove višefunkcionalne uloge u procesu razvoja globalnog društva, tako ZŽ KKK Organizacija za Brčko distrikt ulaže trud, energiju i ideje kako bi pokazale ravnopravnost žena u svakom pogledu, istaknuvši na taj način i prave vrijednosti života stavljajući akcent na formiranje obitelji i brigu o najmilijima kakvu samo žena i majka može voditi pa pritom predstavljajući i pravi uzor mlađim generacijama prije svega našim mladim ženama i djevojkama koje djeluju unutar Mladeži, a vrijedno surađujući s ZŽ KKK.

Aktivnosti je bilo jako puno: uključenost Zajednice žena u lokalnu zajednicu kao i obilježavanje svih događaja Hrvata u Distriktu je sveprisutna, no ono na što smo svakako najponosnije jesu događaji i akcije koje su provedene pod našim direktnim vodstvom i organizacijom.

Naše žene pokazale su zavidno umijeće u spisateljskim vodama pa smo tako sudjelovale u stvaranju „Glasa HDZ-a“ na prostoru Distrikta, svoje učešće uzele smo isto tako i u izradi, pripremi te promociji zbirke originalnih, tradicionalnih recepata naslova Naša kuharica, zatim smo pokazale i svoja kulinarska umijeća pripremajući brojna tradicionalna jela za uskršnji domjenak koji svake godine organiziramo na Mladi Uskrs. Organizatori smo Okruglog stola na temu „Prevencija karcinoma kod žena“ - ovom korisnom edukacijom imali smo za cilj potaknuti žene na redovite preglede, jer jedini lijek ove suvremene bolesti koja sve više uzima maha jeste upravo pravodobno otkrivanje i uklanjanje rizičnih čimbenika. Pokazale smo i da se znamo radovati, družiti pa stoga svake godine obilježavamo blagdan sv. Kate kao imendan naše organizacije na kojemu imamo prigodu okupiti sve naše brojne članice te ih uz večeru i ugodnu glazbu posjetiti koliko vrijede, a naročito nama i našoj Zajednici. Praćene su naravno i sve aktivnosti koje su zacrtane planom aktivnosti na nivou BiH pa je tako naša organizacija bila uključena kako u organizaciju tako i u sami molitveni pohod na Bobovac. Pokazale smo bezbroj puta i svoju humanu stranu tako smo u više navrata u predbožičnoj

atmosferi posjetile i darovale paketićima mališane na odjelu Pedijatrije i štićenike Centra za mentalno zdravlje. Odlučnost, borbenost i sposobnost Zajednice žena na ovom području bila je neupitna jedna od ključnih čimbenika i prigodom unutarstranačkih izbora kao i izbora na lokalnom i općem nivou pa su naše istaknute članice pokazale da 8. ožujka 1975. kada je proglašen i počeo s obilježavanjem Međunarodni dan žena nije uzaludan dan. Taj dan je izuzetno važan, jer on predstavlja našu borbu i pobjedu u kojoj smo stekle pravo na ravnopravnost kao i pravo biranja i da budemo birane, a upravo na prostoru Distrikta svake godine sve je izraženiji porast žena u politici, žene koje su voljom naroda izabrane obnašati odgovorne i zahtjevne funkcije, a tome u prilogu idu i činjenice koje govore da su tri žene na posljednjim lokalnim izborima odabrane u Izvršnu vlast Brčko distrikta što je za svaku pohvalu i motivaciju. Nadamo se da će u budućem vremenskom razdoblju dolaziti do što većeg uključivanja žena u politiku, jer borbenost, način ophođenja prema suradnicima, sposobnost prilagođavanja, komuniciranja, suosjećanja, pomaganja, svestran pogled na život kao i stil vođenja koje posjeduju žene je neprikosnoven i svakako je dobrodošao za razvoj neke nove, suvremenije, liberalnije politike, koja je neophodna u ovo doba kada pratimo i slijedimo razvoj BiH prema euroatlantskim integracijama.

Tekst piše: M. I.

Luka Modrić

Slava dolazi samo onima koji su o njoj uvijek sanjali i radili

Charles de Gaulle

Ne tako davne 1985. godine u Zadru od oca Stipe i majke Radojke Dopuđ rođen je dječak po imenu Luka, a danas vrlo zvučno ime u svijetu. Ime Luka Modrić je pravi sinonim za uspjeh. Njegov život je primjer kako žrtva i ustrajnost donose svjetske rezultate.

Ovo je Lukina priča.

Od dječaka s Velebita preko izbjegličkih dana u Zadru, godina borbe, rada, truda, igranja u Premijer ligi BiH, osvajanja statusa jednog od najboljih svjetskih nogometaša pa do predvođenja hrvatske reprezentacije do titule viceprvaka svijeta u Rusiji i osvajanja „Zlatne lopte“. Sve je to u 32 godine svog života prošao Luka Modrić, put od trnja do zvijezda. Lukina obitelj je iz Modrića, zaselka Zatona pokraj Obrovca u Dalmaciji, smještenog na kršovitim obroncima Velebita.

Heroj Vatrenih, iako rođen u Zadru, živio je do svoje šeste godine na padinama Velebita u mjestu gdje su se lokalci šalili da u takvim uvjetima mogu preživjeti samo Modrići i poskoci.

Nakon polufinala u Rusiji, društvenim mrežama proširio se videosnimak filma Pavla Balenovića gdje se u kadru u svom selu na Velebitu pojavljuje dječak kao pastir okružen kozama, a danas jedan od najboljih veznjaka svijeta.

Kada su se kao izbjeglice pojavili u Zadru, mali Luka i njegovi roditelji dobili su smještaj u hotelu IŽ. Stipe Modrić uskoro je kao mehaničar pronašao posao u Hrvatskoj vojsci i kako je hotel IŽ blizu stadiona NK Zadar, sina je upisao u nogometnu školu 1992. Modrić je učio igrati nogomet udarajući ispuhanu loptu na parking hotelu u kojemu je živio kao izbjeglica, a danas je taj isti dječak osvajač „Zlatne lopte“.

Upravo je taj dječak ispisao nogometnu povijest

pa je privilegija gledati takvog nogometaša na terenu i nimalo ne sumnjam da ćemo našoj djeci pričati o njemu.

On je svoj nogometni put odredio sam i strpljivo: od Zrinjskog, Intera i Dinama pa do jednog od najvećih klubova u Europi Real Madrida. Treba napomenuti da je Modrić sposoban jednako dobro igrati sa svojom slabijom lijevom kao i sa svojom desnom nogom. Sposoban je igrati u središnjici terena, kao i na desnom krilu pa igrati i na svim pozicijama u veznome redu osim pozicije defanzivnog veznog. Tako dok je igrao u hrvatskom najtrofejnijem nogometnom klubu Dinamo – Zagreb, Modrić je bio nositelj igre te je često mijenjao svoju poziciju, iako je većinom igrao na poziciji lijevog krila.

Premda je nogometna povijest puna velikana nitko do sada u istoj godini nije osvojio tri najvažnija pojedinačna priznanja. Luka je prvi koji je spojio nagrade za najboljeg nogometaša SP-a, FIFA-e i „Zlatne lopte“ France Footballa i ušao je u svjetsku povijest kao najbolji igrač.

Modrić je postao prvi igrač na svijetu koji je srušio dominaciju Argentinca Lionela Messija i Portugalca Christiana Ronalda.

Naš kapetan Luka istovremeno je i prvi Hrvat koji je dobio takve prestižne nagrade, a pored gore navedenih osvojio je i nagradu za najboljeg nogometaša Europe po izboru UEFA-e.

Osvojivši sve što se osvojiti može, Luka ističe kako je jako ponosan što je s „Malom zemljom, velikih snova“ postigao očaravajući uspjeh, osvojivši srebro na Svjetskom prvenstvu u Rusiji. Iznimno je ponosan na duh, borbenost i najviše na timski rad Hrvatske reprezentacije, koja je svaku utakmicu igrala s ponosom i emocijom do zadnjih atoma snage, dajući 100 % na terenu.

Sa svojim klubom Real Madridom osvojio je četiri Lige prvaka Europe, tri europska Superkupa, tri svjetska klupska prvenstva, postali su prvak Španjolske te osvojili Kup Kralja Španjolske. Sve su to izvandredni uspjesi, a Modrić je i dalje skroman dečko, suprug i otac koji živi mirnim obiteljski životom sve zahvaljujući svom skromnom početku. Kako naš heroj Vatrenih i sam kaže, on se smatra nogometašem, a ne nekom zvijezdom ili modelom. Stoga, Luka, želimo ti da i dalje budeš najbolji, jer onaj koji pobjeđuje nikada ne odustaje.

„Upornost će promijeniti neuspjeh u izvanredno dostignuće!“ – rekao je Matt Biondi.

Tekst piše: Nina Letić

Sretan Uskrs

